

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Majowy Folklor nad Piotrówką
| s. 5

Masz problemy z alkoholem?
| s. 6-7

Kolejna akcja charytatywna piłkarzy Karwiny
| s. 12

Dobra passa trwa

Będzie dużo przedszkolaków!

WYDARZENIE: Wkrótce zakończą się zapisy do polskich przedszkoli. Wygląda na to, że po naprawę optymistycznych wynikach zapisów do szkół także przedszkolne placówki przyjmą we wrześniu wyjątkowo dużą liczbę dzieci. Dobra passa trwa od kilku lat, w niejednym przedszkolu powstały w tym czasie dodatkowe oddziały i zatrudniono nowe nauczycielki.

Większość przedszkoli zapisy na nowy rok szkolny ma już za sobą, kilka wyznaczyło późniejszy termin. Jedną z ostatnich placówek, która przyjmowała zgłoszenia dzieci na nowy rok szkolny, jest polskie przedszkole w Wędryni. Zapisy odbyły się tam we wtorek i środę. Podobnie jednak jak w wielu innych polskich placówkach, które dysponują wystarczającą liczbą miejsc, termin ten jest umowny – zgłosić dziecko można również później. Po nieco starszym roku, kiedy do wędryńskiego przedszkola uczęszcza 26 dzieci, w Wędryni zapowiada się rok „bogatszy”.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

We wtorek na zapisy do polskiego przedszkola w Wędryni przyszli m.in. rodzice trzyletniego Krystiana. Przywitała je dyrektorka placówki, Irena Lasota.

Na razie rodzice zapisał dziewiątkę dzieci, jest jeszcze co najmniej dwóch chętnych. Jak wytłumaczyła kierowniczka przedszkola Irena Lasota, oznacza to, że we wrześniu będzie około 30 dzieci i znów, po dwuletniej przerwie, będzie można

otworzyć drugi oddział. Od nowego roku szkolnego naukę w wędryńskim przedszkolu rozpocznie Krystian Zahraj. W przedszkolu rodzice przyszśli z nim we wtorek przed południem. – Syn ma trzy lata. Już się cieszy, że niedługo będzie chodził do

przedszkola. Oboje z żoną jesteśmy wędryniakami, do tego przedszkola mamy niedaleko, więc zapisaliśmy Krystiana tutaj – powiedział tata chłopca, Krystian Zahraj.

ELŻBIETA PRZYCZKO
Ciąg dalszy na str. 2

ZDARZYŁO SIĘ

NIEFORTUNNE LOTY

Tragicznie zakończył się w czwartek lot paralotniarki w Beskidach. Do zdarzenia doszło pod szczytem Wielkiego Jawornika. Służby ratownicze zostały poinformowane o wypadku ok. godz. 17.30. Na pomoc poszkodowanej wyruszyli od razu ratownicy górcy oraz lekarze pogotowia we Frenszacie pod Radhoszczem. Na miejsce wysłano również śmigłowiec, którego celem było najpierw przeszukanie terenu. Jego załoga zauważyła spadochron przyczepiony do drzewa. Niestety już bez jego użytkownicy, która podczas niefortunnego lotu wypadła z siedzenia paralotni i runęła w dół.

Fot. ARC

Na pomoc paralotniarce przyleciał śmigłowiec.

Ratownicy górcy znaleźli jej ciało w trudno dostępnym zalesionym terenie. Chociaż kobieta nie dawała oznak życia, od razu przystąpiono do jej reanimacji. Pomimo wspólnego zaangażowania ekipy lekarskiej oraz ratowników górskich próby przywrócenia pacjentce życia nie przyniosły spodziewanego efektu. Ofiarą nieszczęśliwego wypadku była kobieta w średnim wieku.

Więcej szczęścia miał inny paralotniarz, 50-letni Polak, który kilka godzin wcześniej wylądował w koronie buka w okolicach Malchora nad miejscowością Krasna. Powrócić na ziemię z 23-metrowej wysokości drzewa pomogli mu ratownicy górcy wspólnie z morawsko-śląskimi strażakami. Z wypadku wyszedł cało, bez obrażeń. (sch)

POGODA

sobota	niedziela poniedziałek
dzień: 8 do 11 °C noc: 7 do 5 °C wiatr: 2-6 m/s	dzień: 10 do 12 °C noc: 9 do 4 °C wiatr: 3-5 m/s

REKLAMA

POKAZ FORM AKTYWNOŚCI SPORTOWEJ
DLA WSZYSTKICH W SPORTOWYCH OŚRODKACH WITALNYCH

OTWARCIE TRAS ROWEROWYCH 2014
... wiosenna wycieczka rodzinna!

Niedziela 11.5.2014

www.vitalityslesko.cz

TRISIA, a.s., Trzyniec

TANGO workshop
argentino

17. 5. 2014 od godz. 9.00 do 19.00

okna niedoba

okna i drzwi - PCV, aluminium, drewno

- kompleksowa realizacja wymiany okien • dociepleń elewacji •
- oferujemy bramy garażowe • ogrodzenia zimowe • parapety •
- żaluzje • moskitiery • rolety • plisy i inne dodatki

GWARANCJA JAKOŚCI

nám. Svobody 526, Třinec
KD Trisia, a.s., vchod od ul. kpt. Nálepky
tel.: +420 558 989 309, +420 775 720 874
email: okna@niedoba.cz • www.niedoba.cz

Płacicie dużo za lekarstwa?

Tylko u nas **50 % rabatu** na dopłatę za lekarstwo na receptę.

Adres: Jablunkowska 2041, Czeski Cieszyn
Telefon: +420 558 711 902
E-mail: info@lekarna-tesin.cz
E-shop: www.best-lekarna.cz

APTEKA SILESIA

* Płaci pro výdej léků na recept, hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Zareklamuj się w »GŁOSIE LUDU«! Tel. 775 700 896

KRÓTKO

DZIAŁKA POD PARKING BUKOWIEC (dc) – Władze miejscowości od kilku lat prowadziły rozmowy z Urzędem Reprezentowania Państwa w Sprawach Majątkowych w Frydku-Mistku dotyczące działki w centrum wioski, gdzie gmina zamierza wybudować parking. Działka jest własnością państwa, co uniemożliwiało realizację planu. Po ostatnim, kwietniowym spotkaniu wójta Moniki Czeczporowej z dyrektorem filii Urzędu Janem Jonášem stało się jasne, że Bukowiec nie może liczyć na bezpłatne otrzymanie gruntu. W grę wchodzi jedynie kupno. Gmina zapłaci za działkę 20 tys. koron.

* * *

WŁADYSŁAW NIEDOBA NOWYM CZŁONKIEM

OSTRAWA (kor) – Komisja ds. Mniejszości Narodowych przy Radzie Województwa ma nowego członka. Podczas kwietniowej sesji radni przyjęli rezygnację Petra Procházkę i uchwalili, że zastąpi go w komisji Władysław Niedoba z Kocobędza. Niedoba nie jest w wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości debiutantem, zasiadał w niej już w poprzednich kadencjach.

* * *

ARMIA NASZYCH CZASÓW

BOGUMIN (sch) – Stowarzyszenie obywatelskie Technika Wojskowa IRONCLAD otworzyła w czwartek nową ekspozycję ekwipunku wojskowego z okresu Czechosłowackiej Armii Ludowej i Armii RC. Mieści się ona w dawnym Domu Usług na placu Przyszłości w Nowym Boguminie. Ekspozycja, jako jedyna w kraju, poświęcona jest często pomijanemu okresowi poczynszu od lat 60. ub. wieku aż do udziału armii w misjach ONZ w czasach współczesnych. Dla zwiedzających otwarta jest w każdą sobotę w godz. 14-17.

* * *

STRAŻACY, NA START!

PIOSECZNA (kor) – Nasz region będzie gościł ponownie drużyny strażackie z RC, Polski i Słowacji, uczestniczące w konkursie o tytuł „Beskidzki żelazny strażak”. Pierwsze eliminacje tych strażackich rozgrywek odbyły się w kwietniu w Gnojniku, natomiast 19 maja ekipy konkursowe spod znaku św. Floriana zjadą się do Piosecznej. Strażacy zmierzą siły w takich dyscyplinach, jak bariera, napełnianie worków piaskiem, przrzucanie opony, wchodzenie po schodach z ciężarem czy bieg z koszem z węzami strażackimi.

Na zasiłek trzeba zapracować

Kto chce żyć na państwowym garnuszku, powinien na to zapracować. Miasta Hawierzów, Karwina i Bogumina nie chcą już dłużej tolerować chronicznych nierobów i obiboków. Dlatego postanowiły zafundować im miotły i łopaty oraz zaprzęgnąć ich do roboty.

Lekiem na płynące z nieróbstwa negatywne zjawiska społeczne mają być roboty publiczne. – Do tej pory wykonujący je na rzecz miasta pracownicy traktowali to jako wyróżnienie i możliwość uczciwego zarabiania na życie. Obecnie roboty publiczne zostaną jednak przydzielone również tym mieszkańcom, którzy woleliby wziąć zasiłek i nadal się objąć. Teraz nie będą już mieli takiej możliwości – zabrzmiało na poniedziałkowej konferencji prasowej poświęconej bezrobociu. – We współpracy z urzędem pracy do robót publicznych zostaną wybrane te osoby, które są latami na bezrobociu, pobierają świadczenia socjalne i w gruncie rzeczy taki styl życia im odpowiada – powiedział burmistrz Bogumina, Petr Vicha.

– Jest nie do przyjęcia, żeby ludzie na dłuższą metę pozostawali tylko na zasiłkach. Nie może w nieskończoność pokutować pogląd, że praca za minimalną pensję mniej mi się opłaca niż zasiłki socjalne, które mi daje państwo, opłacając mi mieszkanie oraz wszelkie podstawowe potrzeby – podkreślił z kolei prezydent Karwiny, Tomáš Hanzel.

Aby obrona przez miasta strategia mogła przynieść spodziewane efekty, musi zostać zakrojona na szerszą skalę. W rezultacie więc Hawierzów, Karwina i Bogumina postanowiły zaangażować w roboty publiczne dodatkowych 300 osób – po 100 w każdym mieście.

Jak przekonywali w poniedziałek

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Włodarze Bogumina, Hawierzowa i Karwiny, Petr Vicha, Zdeněk Osmanczyk i Tomáš Hanzel, chcą znaleźć lek na bezrobocie.

ich wóldarze, każde ma już z robotami publicznymi konkretne doświadczenia. – W Hawierzowie zatrudniamy do robót publicznych tradycyjnie sporo osób i to nie tylko zimą i latem, kiedy pracy jest najwięcej. W tej chwili mamy 90 takich pracowników i jesteśmy gotowi przyjąć kolejnych 100 – przekonywał prezydent Hawierzowa, Zdeněk Osmanczyk. Jego zdaniem, roboty publiczne pomagają w ludziach wypielęgnować nawyk chodzenia do pracy, chociaż 100 miejsc pracy to tylko kropla w morzu bezrobocia. Wśród mieszkańców miasta aż 8 tys. nie ma bowiem zatrudnienia.

Nie lepiej sytuacja wygląda w Karwinie, której statystyki mówią

o 6200 bezrobotnych. Roboty publiczne na rzecz miasta wykonuje tu obecnie niespełna 40 osób, w czerwcu zostanie przyjętych kolejnych 15, a do końca roku kalendarzowego ich liczba powinna sięgnąć 150. W porównaniu z nimi stanowczo najlepiej wypada Bogumina, który zamierza zatrudnić pro publico bono aż 250 osób, czyli co dziesiątego bezrobotnego w mieście.

Czy to się będzie opłacać? Ojcowie miast mówią, że tak, chociaż mają świadomość, że do tego „interesu” przyjdzie im dorzucić rocznie po kilka milionów z miejskiej kasy. Pensję pracownikom zatrudnionym do robót publicznych opłacać będzie państwo. Na jedną osobę przegna-

czy 13 tys. koron, co oprócz pensji minimalnej pokryje również koszt składek ubezpieczenia. Miasta będą jednak musiały przygotować odpowiednie zaplecze, wyposażyć nowych pracowników w narzędzia pracy, zorganizować nadzór. – Miasto będzie lepiej posprzątane, piękniejsze i czystsze, bo zatrudnieni przez nas ludzie mogą sporo zrobić. Poza tym wiemy z doświadczenia, że wielu ludzi zarejestrowanych w urzędach pracy chce pracować, a regularny reżim dnia dobrze im służy – stwierdził Hanzel, dodając, że do sprzątnięcia są parki, chodniki, boiska, place zabaw i okolice szkół.

BEATA SCHÖNWALD

Kto na koncert Petera Gabriela?

Znamy zwycięzców zabawy, w której do wygrania były dwie darmowe wejściówki na koncert Petera Gabriela w ostrawskiej ČEZ Arenie. Występ legendarnego wokalisty formacji Genesis, który od przeszło trzydziestu lat poświęca się karierze solowej, zaplanowany jest w Ostrawie na 13 maja. Koncert promujący jeden z najważniejszych albumów w dziejach rocka – „So” – będzie niewątpliwie wydarzeniem muzycznym tej wiosny.

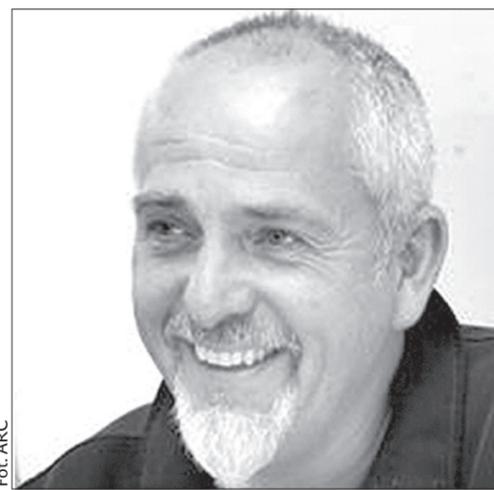
Z ponad 80 poprawnych odpowiedzi na pytanie „kto zastąpił pod koniec lat 70. ubiegłego wieku Gabriela za mikrofonem Genesis”, szczęście uśmiechnęło się do **Jerzego Fierli** z Czeskiego Cieszyna i **Jana Pietrasza** z Karwiny-Mizerowa. Obaj udzielili prawidłowej odpowiedzi, iż Petera Gabriela za mikrofonem Genesis zmienił Phil Collins. Bilety będą do odebrania w dniu koncertu w kasie ČEZ Areny.

I JESZCZE JEDEN, BŁYSKAWICZNY KONKURS!

Z powodu wielkiego zainteresowania jedynym na terenie RC koncertem Petera Gabriela, organizatorzy z agencji ČEZ Arena i Live Nation przygotowali dla czytelników „Głosu Ludu” jeszcze jeden, tym razem błyskawiczny konkurs. Do zdobycia są ponownie dwa darmowe bilety, trzeba jednak pospieszyć się z odpowiedzią do najbliższego wtorku.

Pytanie konkursowe: W którym roku ukazał się legendarny album Petera Gabriela „So”, który posłużył za pretekst do jubileuszowej trasy koncertowej, która w zeszłym roku zahaczyła o Pragę, a w tym roku trafi do Ostrawy. Na odpowiedzi czekamy do wtorku 6 maja wyłącznie pod adresem internetowym: info@glosludu.cz.

(jb)

Fot. ARC

Peter Gabriel

Dobra passa trwa. Będzie dużo przedszkolaków!

Dokończenie ze str. 1

Również inne polskie przedszkola z optymizmem patrzą w przyszłość. Są nawet takie, które z braku miejsc nie mogły przyjąć wszystkich chętnych.

W Gródku zapisano na tyle dużo dzieci, że od września otwarty zostanie drugi oddział – jedno z pomieszczeń przedszkola zostanie zaadaptowane na salę dla dodatkowej grupy dzieci. W Cierlicku przedszkolne pomieszczenia powiększono w zeszłym roku, by móc przyjąć wszystkie dzieci. Jak poinformowała Barbara Smugała, kierowniczka szkoły, pod dyktando której działa przedszkole, w tym roku zapisano wprawdzie tylko

dwojkę dzieci, ale nauczyciele liczą na to, że rodzice zapiszą nowych przedszkolaków jeszcze w późniejszym terminie. Zresztą perspektywy na kolejne lata są obiecujące i można się spodziewać, że dodatkowe pomieszczenia na pewno się przydadzą.

Również w Bukowcu szykuje się „obfity” rok. – Rodzice zapisali siedmiu dzieci. To naprawdę dużo, będzie o troje dzieci więcej, niż przewiduje limit, dlatego musieliśmy prosić gminę o udzielenie wyjątku, tak samo jak w zeszłym roku – powiedziała kierowniczka placówki, Danuta Lipowska.

Oczywiście nie wszystkie przed-

szkola są zadowolone z zapisów. W mniejszych miejscowościach liczba dzieci waha się, jednak w miejscach będących dużymi skupiskami Polaków mała liczba miejsc w przedszkolach jest już od kilku lat problemem.

W polskim przedszkolu w Jabłonkowie dodatkowy, trzeci oddział otwarto już kilka lat temu. W tym roku zapisanych jest tu 75 dzieci – to maksimum, ale i tak trzeba było oddział starszaków przenieść do budynku szkoły, inaczej sanepid nie zezwoliłoby na tak dużą liczbę przedszkolaków. W tym roku nie ustalono jednego terminu zapisów, rodzice mogą przyjść, kiedy im pasuje, więc nie wiadomo

jeszcze, ile dokładnie dzieci będzie tu od września. Pewne jest jednak, że będzie problem z przyjęciem wszystkich chętnych. – Na pewno będziemy mieć co najmniej 75 dzieci. To jest dopuszczalny limit, więcej nie możemy przyjąć, chyba będziemy musieli niektórym odmówić – powiedziała nauczycielka Beata Rytko.

W Czeskim Cieszynie wszystkie przedszkola są pełne, w tym roku przyjęto ponad 30 nowych przedszkolaków, nie dla wszystkich chętnych znalazło się miejsce. 18 dzieci nie zostało przyjętych, chodziło jednak głównie o młodsze dzieci, które nie skończyły jeszcze trzech lat. W

jednym z czeskokieszyńskich przedszkoli, przy ulicy Moskiewskiej, jest wprawdzie oddział dla maluchów w wieku 2-3 lat, ale i tak nie może pomieścić wszystkich zgłaszanych dzieci w tym wieku. Jeszcze kilka lat temu młodsze dzieci mogły się bez problemu dostać do polskich przedszkoli, dziś z powodu braku miejsc tylko nieliczne mogą sobie na to pozwolić. Trudno przewidzieć, ile czasu potrwa tak dobra passa, polskie szkoły podstawowe mogą być jednak pewne, że jeszcze przez co najmniej kilka lat w przedszkolach rósł będzie narybek do szkolnych ław.

ELŻBIETA PRZYCKO

Cieszyny żyją kinem

We wtorek wieczorem w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie rozpoczął się 16. Przegląd Filmowy Kino na Granicy. Do jutra w kilku miejscach Cieszyna i Czeskiego Cieszyna wyświetlonych zostanie ponad 100 filmów, w tym wiele nowości z czeskiej, polskiej i słowackiej kinematografii.

Tradycyjnie już przegląd rozpoczął się mocnym akcentem. Na oficjalne otwarcie organizatorzy przygotowali nominowany aż w dziewięciu kategoriach do Czeskich Lwów obraz Alice Nellis „Revival”. Co ciekawe, chociaż film jest wyświetlany w czeskich kinach od roku, w Polsce wciąż nie trafił do dystrybucji.

– Jeżeli jest na sali ktoś z dystrybutorów, to uśmiechamy się do niego, to pomogłoby także naszemu przeglądowi – mówili po seansie, który niektórzy widzowie nagrodzili owacją na stojąco, organizatorzy.

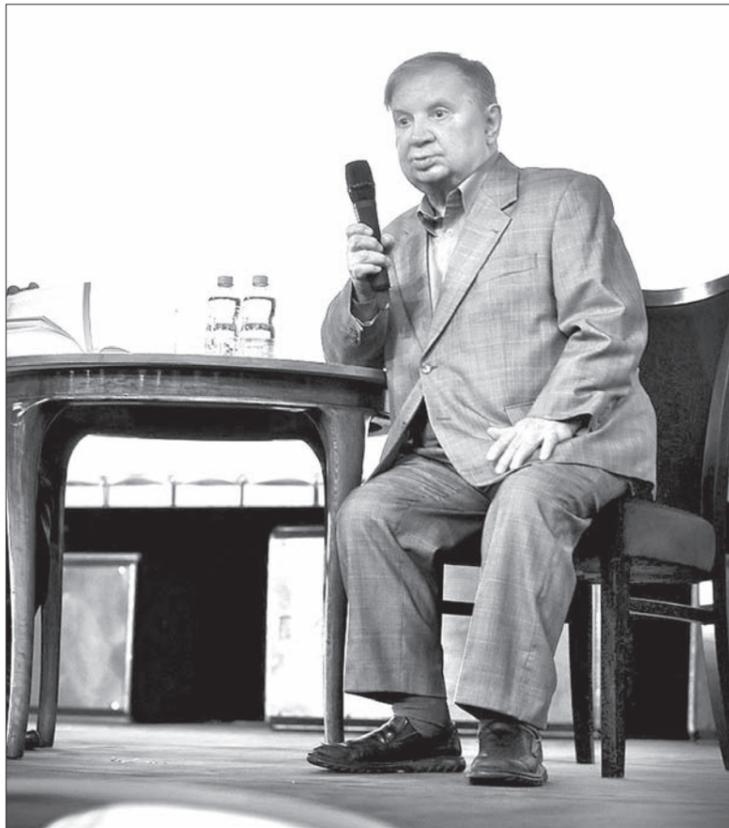
Chociaż do końca przeglądu zostały już tylko dwa dni, przed widzami wciąż sporo ciekawych filmów.

– Dziś o godz. 11.00 zapraszamy na projekcję słowackiej animacji „Fongopolis” i dokumentu ukazującego złożone relacje węgiersko-słowackie „Lekcja historii”. Po pokazie z widzami przeglądu spotkają się twórcy pierwszej propozycji – reżyserka Joanna Kozuch i producent Peter Nevedál. O godz. 13.00 w kinie Central zobaczymy film „Mężczyzna niepotrzebny”, opowiadający o uczuciowych związkach łączących kolejno dwie siostry z tym samym mężczyzną. O tym osobliwym trójkącie porozmawiamy po filmie z reżyserem Ladem Adamíkiem. Wieczorem zaklinamy dobrą pogodę i zapraszamy na pokaz plenerowy na Zamku. Tym razem zobaczymy film „Show!” Bohdana Bláhoveca. Reżyser przez ponad pięć lat śledził drogę dziewczęcej kapeli do sławy, za którą

stoi zdeterminowany menadżer, a zarazem ojciec jednej z dziewczynek. Dzień zakończymy jak zawsze w Klubie festiwalowym. Umili go nam z pewnością koncert zespołu Puding pani Elvisovej – najpopularniejszej słowackiej grupy elektro-indio-popowej. Jeśli jednak nie macie ochoty na muzykę, tylko na kolejny dobry film, zapraszamy do

kina Central na nocny pokaz filmu „Miłość, towarzyszu” – komedię z zimną wojną w tle – poinformowała Barbara Szymańska, specjalistka ds. public relations przeglądu.

Szczegółowy program przeglądu dostępny jest na jego oficjalnej stronie: www.kinonagranicy.pl. Dodajmy, że nasza gazeta jest jednym z patronów filmowego przeglądu. (wot)

W czwartek gościem przeglądu był wybitny polski aktor Roman Kłosowski.

3 maja w Książnicy Cieszyńskiej

Dzisiaj wszyscy Polacy, żyjący w kraju, czy poza jego granicami, przypomną sobie 223., rocznicę ważnego dnia, w którym Sejm Czteroletni po burzliwej debacie przyjął przez akklamację ustawę rządową, która przeszła do historii jako Konstytucja 3 Maja. Była drugą na świecie i pierwszą w Europie ustawą regulującą organizację władz państwowych, prawa i obowiązki obywateli.

Z tej okazji Książnica Cieszyńska zaprasza na okolicznościowe spotkanie poświęcone Konstytucji 3 Maja oraz jej znaczeniu dla dziejów narodu i państwa polskiego, połączone z pokazem oryginalnych druków politycznych z okresu Sejmu Wielkiego. Salę konferencyjną biblioteki, gdzie wyeksponowane zostaną materiały, będzie można odwiedzić w godzinach od 14.00 do 16.00, a więc bezpośrednio po wcześniejszych

wydarzeniach w ramach obchodów tegorocznego Święta Narodowego 3 Maja.

– Tegoroczne spotkanie zatytułowane zostało: „Witaj Maj, Trzeci Maj, u Polaków błogi raj?” – mówi Wojciech Świąś, pracownik Książnicy. – Znak zapytania, więc i słowo użyte na potrzeby tytułu z refrenu znanej pieśni „Witaj majowa jutrenko”, nie znalazł się tam przypadkowo. Konstytucja 3 Maja spotyka się z różnymi, nieraz skrajnie odmiennymi, ocenami, zarówno ze strony zawodowych historyków, jak i osób amatorów interesujących się ojczystymi dziejami. Część twierdzi, że winna być naszym powodem do dumy, część z kolei uważa, że stała się bezpośrednią przyczyną zniknięcia Rzeczypospolitej z mapy Europy na 123 lata. Pojawiają się pytania o zasadność oraz legalność jej ustanowienia. Oczywiście na opinie rzutuje długa perspektywa czasowa i wiedza, której orędownicy zmiany ustroju w czasach Sejmu Wielkiego posiadać nie mogli. Organizatorzy chcieliby, aby spotkanie, poza tym, że da możliwość obejrzenia ciekawej ekspozycji, było dla gości szczególnie zainteresowanych tematem okazją do wymiany swoich poglądów w kwestiach związanych z ustanowieniem oraz upadkiem trzciemajowej ustawy, a także jej znaczeniem dla rodzimej historii i tradycji – dodaje Świąś.

Na samej ekspozycji, wśród wielu dzieł zaliczających się do kanonu polskiej myśli oświeceniowej, które znajdują się w zbiorach Książnicy, zobaczyć będzie można sam przedmiot gorących polemik: egzemplarz Ustawy Zasadniczej 3 maja i to jeszcze z roku jej ustanowienia, a więc w jednym z pierwszych wydań. (kor)

Na samej ekspozycji, wśród wielu dzieł zaliczających się do kanonu polskiej myśli oświeceniowej, które znajdują się w zbiorach Książnicy, zobaczyć będzie można sam przedmiot gorących polemik: egzemplarz Ustawy Zasadniczej 3 maja i to jeszcze z roku jej ustanowienia, a więc w jednym z pierwszych wydań. (kor)

MUR tym razem... afrykański

Tym razem nie w pierwszy czwartek miesiąca, ale z powodu świąt majowych dopiero 15 maja odbędzie się kolejne spotkanie Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Jego gościem będzie lekarz okulista Tomasz Utkal, który swój wykład zatytułował „Afryka

oczyma lekarza”. Tomasz Utkal jest wychowankiem czeskokoczińskiej polskiej podstawówki i Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania, absolwentem Wydziału Medycznego Uniwersytetu Pałackiego w Ołomuńcu. Jak zapowiada prezes MUR-u, Danuta Chwalol, podczas wykładu będzie się można dowiedzieć m.in. o

życiu codziennym zwykłych mieszkańców podrównikowej Afryki, o ich tradycjach, problemach, radościach, o tamtejszej florie i faunie. Dr Utkal będzie też opowiadał o występujących na czarnym kontynencie chorobach zakaźnych i ich zwalczaniu, o pracy europejskich lekarzy w jednym ze szpitali w Malawi. (kor)

WYDANO NAD WISŁĄ

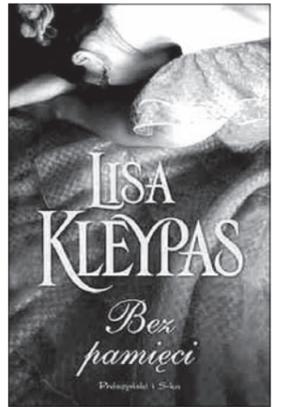
Ani się nie obejrzelismy, a Święta Wielkanocne już za nami. Właśnie mijają pierwsze dni majówki. To dobra okazja do sięgnięcia po książkę. Polskie wydawnictwa tradycyjnie pospieszyły z odsieczą naszym Czytelnikom, wypuszczając na rynek kilka ciekawych nowości.

LISA KLEYPAS

Bez pamięci

Prószyński i Spółka

Vivien... Jej imię było zarówno przekleństwem, jak i modlitwą. Była najpiękniejszą kobietą, jaką można sobie wyobrazić, najbardziej godną pożądania. Z jedynym tylko „ale” – utrzymywała się ze świadczenia usług seksualnych mężczyznom w Londynie. Lubiła mężczyzn utytułowanych i żonatych. Płeć brzydka nad Tamizą ją ubóstwiała, choć większość panów ukrywała potajemne stosunki; panie, żony owych utytułowanych, patrzyły na nią – ze zrozumiałych względów – z pogardą. Aż nagle pewnego dnia Vivien, dla wyjaśnienia, działo się to w innej epoce, została odnaleziona w otmętach Tamizy, a następnie cudem wyrwana śmierci, między innymi dzięki utalentowanemu detektywowi Grantowi Morganowi. Kiedy Vivien odzyskała przytomność, zdała się nic nie pamiętać, wstydziła się swojej przeszłości, dawniej praktycznie mało czytana, nagle zaczęła cytować z pamięci teorie Kartezjusza. Czy to z jej strony tylko gra, czy może naprawdę nie pamięta życia sprzed „kąpieli” w londyńskiej rzece? Czy detektyw Grant Morgan ma czyste zamiary wobec kurtyzany, którą prosto z wody przynosi do swoich apartamentów, a następnie do swojego łóżka? I pytanie najważniejsze: komu zależało na śmierci urodziwej mieszkanki Londynu?

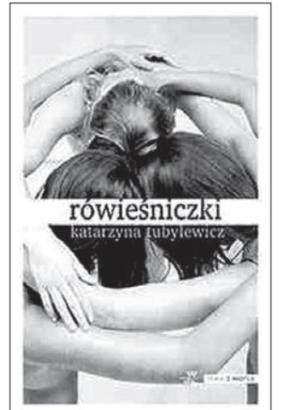

KATARZYNA TUBYLEWICZ

Rówieśniczki

Wydawnictwo W.A.B.

Hekate to imię greckiej bogini o trzech obliczach, bogini czarów, magii i rozdroży. Hekate to także nazwa drużyny harcerskiej, do której należały trzy rówieśniczki – Joanna, Sabina i Zofia. Uważano ją także za boginię pokuty i zemsty. W książce Katarzyny Tubylewicz, od kilkunastu lat mieszkającej w Szwecji, dyrektorki Instytutu Polskiego w Sztokholmie w latach 2006-2012, sporo jest o rozdrożach, tych życiowych przede wszystkim, ale i pokucie, choć chyba nie do końca wypełnionej. We współczesnej Szwecji spotkają się trzy przyjaciółki z czasów szkolnych: pełne życiowych zakrętów, które nie potrafią dokładnie określić to, co czują i czego wymagają od życia: Joanna – żona wysoko postawionego dyplomaty, tyrańca i karierowicza, uciekająca od niego w ramiona Tunezyjczyka Karima; Sabina, wychowana przez surowego ojca, dlatego mało skłonna do jakichkolwiek kompromisów i zakochana w sobie w wzajemności; Sofia, tak naprawdę Zofia, która „złowiła” w Szwecji idealnego męża. Nad czterdziestolatkami ciąży widmo wydarzeń z czasów, kiedy miały 12 lat, a przypadkowe spotkanie w Szwecji jest okazją, mało tego – musi być okazją – do wyjawienia prawdy. Książka Tubylewicz to także świetny obraz współczesnej Szwecji oraz spora dawka dyplomacji, niekoniecznie mającej z tym słowem wiele wspólnego: zabieg Krzysztofa Władzy, męża Joanny, żeby dojść do prawdziwej władzy, przygotowywana naprędce wizyta w stolicy Szwecji polskiego wiceministra spraw zagranicznych.

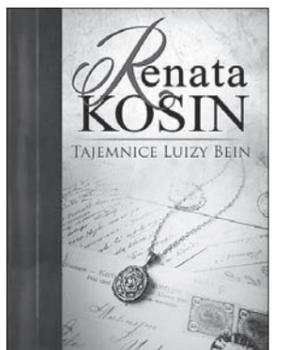

RENATA KOSIN

Tajemnice Luizy Bein

Nasza Księgarnia

Jakiś czas temu w Cieszynie pojawiła się plotka, że podczas prac przy budowie kanalizacji robotnicy natknęli się na ludzkie szczątki. Jako że było to w ścisłym centrum, obok kościoła, od razu wywieziono, że mogą to być szczątki braci zakonnych. O takim samym odkryciu jest książka Renaty Kosin „Tajemnice Luizy Bein”. Oprócz jednak zakonników zostają odnalezione szczątki Luizy Bein, dziedziczki i filantropki, z małym dzieckiem. To o tyle ciekawe, że wszyscy sądzili, że Bein miała tylko jednego syna, który... dożył sędziwego wieku. Rozpoczyna się więc dochodzenie, w którym główną rolę grają młoda dziennikarka „Tygodnika Olsztyńskiego” Klara Figiel oraz Alexander Bein ze Szwajcarii, spadkobierca, który początkowo z Polską, krajem swoich przodków, nie chce mieć nic wspólnego. Książka Kosin jest brutalną konfrontacją życia w kolorowej Szwajcarii z szaro-burą miejscami rzeczywistością w Polsce. I choć to tylko fikcja literacka, nie oszukujmy się, gdyby obokrajowiec zobaczył na przykład dworzec w Cieszynie, mógłby mieć problem z ustaleniem, do jakiego kraju trafił. W książce najważniejsze jest poszukiwanie własnych korzeni oraz długa i mozolna droga do prawdy. Trudno nie zgodzić się z Kosin, która pisze: „Bez korzeni i poczucia przynależności człowiek istnieje tylko częściowo. Jest niekompletny”. TOMASZ WOLFF

Święty Jan Paweł II pomagał Polonii

Tydzień temu w związku z kanonizacją jednego z największych Polaków wszechczasów, papieża Jana Pawła II, odbyło się w Rzymie Światowe Spotkanie Polonii w Hołdzie Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II. Z zaproszenia „Wspólnoty Polskiej” skorzystali również czołowi przedstawiciele polskiej społeczności na Zaozliu, prezes Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek, oraz prezes Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Jan Rytko. Tego pierwszego poprosiliśmy o krótką rozmowę.

Kim był Jan Paweł II dla Polonii i Polaków?

Przede wszystkim był z nią bardzo blisko związany, o czym nie wszyscy wiedzą. Jan Paweł II odwiedzał Polskę, spotykał się z jej przedstawicielami. Będąc w Anglii, wypowiedział owe znamienne słowa, które później były nieraz powtarzane: „Mówiąc o was, nie można myśleć kategoriami wychodźstwo czy emigracja. Mówiąc o was, trzeba myśleć w kategoriach Ojczyzna”. Papież bardzo dobrze rozumiał, o co chodzi. Że to jest Polska wyrwana, która żyje poza granicami państwa. Ponadto jako największy autorytet, który uznawała Polonia na całym świecie, pomógł stworzyć system, który funkcjonuje do dziś. Połączył istniejące na zachodzie środowiska polonijne, które tworzyły tzw. Polonię Wolnego Świata, z Polakami ze Wschodu. Chodziło o dwa odmienne światy, które budując na swoich własnych przeżyciach i doświadczeniach z czasów komuny, żywiły względem siebie wiele urazów, obarczając się nawzajem pretensjami i zarzutami. W 1990 roku Jan Paweł II zaprosił więc do Rzymu Polonię z całego świata na historycznie pierwsze wspólne spotkanie, które stworzyło dogodny klimat do wzajemnego poznania i zrozumienia. Jeśli chodzi o Polaków i Polonię, Jan Paweł II nie zadowolął się wielkimi słowami. On działał. Również wtedy, kiedy trzeba było w dostojny sposób przekazać ukrywane na emigracji insygnia władzy państwa polskiego prezydentowi wolnej już Polski, Lechowi Wałęsie. To papież zorganizował ich przewóz do kraju.

Wydarzeniom religijnym związanym z kanonizacją Jana Pawła II w Rzymie towa-

Józef Szymeczek z publikacją o Janie Pawle II, wydaną przez „Wspólnotę Polską”.

rzyszyły spotkania przedstawicieli Polonii i Polaków z całego świata. Jaki miały one charakter?

Do Rzymu przyjechali prezesi organizacji polonijnych i polskich z kilkudziesięciu krajów, w tym z Brazylii, Stanów Zjednoczonych, Kanady i prawie wszystkich krajów europejskich. To stwarzało wielkie pole do rozmów i to na dwóch płaszczyznach – między sobą, albowiem jako Polonia tworzymy jedną wiel-

ką rodzinę, a także w relacji z politykami polskimi. W tych spotkaniach brał udział m.in. bardzo przyjazny Zaozliu szef sejmowej komisji Łączności Polaków i Polonii za Granicą, Adam Lipiński, oraz kierownictwo „Wspólnoty Polskiej”. Z wypowiedzi przedstawicieli „Wspólnoty” wynikało jednak ponad wszelką wątpliwość, że tzw. stara Polonia musi przygotować się na gorsze dla siebie czasy. Polska wie, że jest dobrze zorganizowana i nie

potrzebuje specjalnej troski. Minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski chce zatem skupić swoją uwagę głównie na młodej Polonii, która opuściła kraj w ciągu ostatnich pięciu, dziesięciu czy piętnastu lat. To jest jasny sygnał również dla Zaozliu, które znajduje się gdzieś pomiędzy owymi polonijnymi „dinozaurami” a młoda Polonia. Z jednej strony jesteśmy bowiem jeszcze bardzo żywotnym społeczeństwem, które ma swoją młodzież. Z drugiej jednak strony musimy przygotować się na to, że nie zawsze musi tak być. Dlatego powinniśmy tak ukierunkować swoje działania, żeby przynosiły one owoce również dla Polski.

W jaki sposób nasze, niekoniecznie wierzące oraz zróżnicowane pod względem wyznaniowym, środowiska polskie na Zaozliu mogą korzystać ze spuścizny, jaką pozostawił nam święty już Jan Paweł II?

Do mnie osobiście przemawiają słowa wypowiedziane przez niego zaraz na początku pontyfikatu. – Nie lękajcie się! Myślę, że mogą być one aktualne również w odniesieniu do naszego społeczeństwa. Byśmy, żyjąc – jak to określił Jan Paweł II – w czasach przebaczenia, nie lękali się wspólnego działania. Spuścizna Jana Pawła II jest ogromna, teraz od nas zależy, czy zechcemy z niej czerpać. I jeszcze jedna dygresja na sam koniec. W poniedziałek uczestniczyłem w koncercie Te Deum Laudamus. Nie muszę chyba opisywać, jakim było dla mnie przeżyciem, kiedy w najpiękniejszej bazylice rzymskiej Santa Maria Maggiore usłyszałem stylizację muzyczną „chłopca z Karpętnej”, Stanisława Hadyny, w wykonaniu połączonego chóru „Mazowsza” i „Śląska”.

Rozmawiała: BEATA SCHÖNWALD

Nie stanowimy wyjątku

Rozmowa z Adamem Krumniklem, który reprezentował naszą redakcję na tegorocznym spotkaniu przedstawicieli europejskich mediów mniejszościowych zrzeszonych w Stowarzyszeniu Gazet Codziennych Mniejszości Narodowych MIDAS. „Głos Ludu” jest jedyną gazetą mniejszościową w Republice Czeskiej spełniającą kryteria pisma codziennego, dzięki temu należy do 27-członowej rodziny MIDAS.

Jak przebiegł tegoroczny zjazd Stowarzyszenia MIDAS?

Spotkali się na początku kwietnia. Co roku posiedzenie MIDAS-u organizowane jest w innym europejskim regionie zamieszkałym przez mniejszość narodową. W tym roku zorganizowano je wprawdzie w Brukseli, ale część obrad odbyła się w miasteczku Eupen na wschodzie Belgii, w regionie, gdzie żyje mniejszość niemieckojęzyczna. Ci ludzie nie uważają się jednak za Niemców, ale za niemieckojęzycznych Belgów.

O czym dyskutowaliście w Belgii?

Poruszonych zostało kilka kwestii, m.in. omawialiśmy rozwiązania i doświadczenia, jakie posiadają poszczególne mniejszości narodowe w finansowaniu swych mediów. I trzeba powiedzieć, że niektóre mniejszości – podobnie jak nasza – co roku mają problem, by ściągnąć wystarczającą ilość pieniędzy na swą działalność.

Problemy mają również inne mniejszościowe gazety w Europie?

Tak. Z problemami finansowymi borykają się także inne mniejszościowe gazety i pod tym względem nie stanowimy wyjątku. Trzeba jednak zaznaczyć, że „Głos Ludu” jest w o tyle dobrej sytuacji, że otrzymuje całkiem sporą

dotację z czeskiego ministerstwa kultury. A trzeba wiedzieć, że nie wszędzie w Europie jest to normą. Węgry na Słowacji, Polacy na Litwie, czy Węgrzy w Rumunii nie otrzymują na działalność żadnych pieniędzy od państwa, albo otrzymują niewielki procent planowanego budżetu. W krajach Unii Europejskiej nie ma więc jednego ogólnoeuropejskiego systemu finansowania mniejszości narodowych. W efekcie w wielu miejscach naszego kontynentu mniejszości narodowe same muszą zdobywać fundusze na swą działalność.

To znaczy, że sytuacja prasy mniejszościowej w Republice Czeskiej na tle innych europejskich państw nie wygląda wcale źle?

Wystarczy spojrzeć na sytuację polskiej mniejszości na Litwie, która od państwa litewskiego nie otrzymuje ani grosza i wszystkie fundusze zdobywa od tamtejszych Polaków oraz częściowo od polskiego rządu. Na dodatek w

ostatnich kilku latach nasiliła się państwowa dyskryminacja tej mniejszości. Najbardziej znanymi przykładami są konflikt o dwujęzyczne napisy i pisownię polskich nazwisk, ale też łatwa nie jest praca tamtejszych dziennikarzy, ponieważ co roku bywa tak, że redaktorzy polskiego „Kuriera Wileńskiego” muszą stawiać się na policji i tłumaczyć z tego, co napisali. Biorąc te fakty pod uwagę, widać, że nasza sytuacja jest dużo lepsza. Z drugiej jednak strony trzeba pamiętać, że liczebność polskiej mniejszości w Republice Czeskiej spada, więc perspektywy na przyszłość wcale już nie wyglądają tak dobrze. Sytuacja Katalończyków w Hiszpanii, czy Węgrów na Słowacji jest jednak bardziej komfortowa, bo jest ich więcej, a co za tym idzie, tamtejsze gazety mają więcej czytelników i abonentów.

Finanse stanowiły ważny, ale pewnie nie jedyny temat tegorocznych obrad?

Uczestnicy spotkania przed siedzibą redakcji niemieckojęzycznego dziennika „Grenzecho” w Eupen na wschodzie Belgii.

Inną omawianą kwestią była potrzeba współpracy i lobbingu w instytucjach europejskich na rzecz ochrony i wsparcia języków mniejszościowych i języków regionalnych. Naszemu stowarzyszeniu zależy, by uzmysłowić europejskim urzędnikom wagę tego problemu i w konsekwencji przymusić do bardziej liberalnego zapisu prawa w tym zakresie. Ponadto odwiedziliśmy niemieckojęzyczną mniejszość na wschodzie Belgii, rozmawiając o tamtejszych problemach.

Jak co roku zostały też wręczone nagrody dziennikarzom mediów mniejszościowych. Nagrodę MIDAS otrzymała Dolores Altarriba de katalońskiego dziennika „El9Nou”, natomiast Nagrodę Otto von Habsburga przyznano Laure Equy z francuskiej gazety „Libération” za cykl reportaży o językach regionalnych i mniejszościowych we Francji. A trzeba pamiętać, że Francja nadal nie uznaje żadnych mniejszości narodowych. Bretończycy, Baskowie, czy Katalończycy nie mają tam praktycznie żadnych praw językowych, ponieważ państwo uważa wszystkich obywateli za Francuzów.

A jakie plany ma MIDAS na najbliższą przyszłość?

Co roku stowarzyszenie organizuje warsztaty dziennikarskie w regionie zamieszkałym przez mniejszości narodowe. Tym razem odbędą się one od 19 do 22 czerwca w północnej Grecji, w okolicy zamieszkałej przez mniejszość turecką, która również nie jest uznawana przez Greków i w ostatnich czasach doświadcza sztykan ze strony greckich urzędów. Organizując tam warsztaty MIDAS stara się więc wspomóc tę społeczność i zwrócić uwagę Europy na jej problemy.

Rozmawiał: WITOLD KOZDOŃ

Majowy Folklor nad Piotrówką

W czwartek w Zebrzydowicach rozpoczął się XXI Międzynarodowy Przegląd Zespołów Regionalnych „Złoty Kłos”. Do sobotniego popołudnia w przesłuchaniach konkursowych zaprezentuje się 118 zespołów śpiewaczych, solistów, grup obrzędowych i tanecznych. Wśród nich także artyści z Zaolzia.

„Złoty Kłos” jak zwykle odbywa się na scenie amfiteatru obok zamku w Zebrzydowicach. W tym roku biorą w nim udział zespoły z całej Polski, a także z Republiki Czeskiej i Słowacji. – Łącznie w ciągu trzech dni zapowiedziało się u nas 1350 osób – mówi Sylwester Ratajczak, inicjator i zarazem jeden z organizatorów przeglądu.

Dodaje, że jury ocenia nie tylko poprawność śpiewanych pieśni, ale także strój regionalny oraz zgodność z tradycją instrumentów z kapeli. – Niektóre zespoły prezentują bardzo wysoki poziom, dlatego często o ostatecznej ocenie jurorów decydują szczegóły – zastrzega Ratajczak.

W czwartek przed południem na scenie zebrzydowickiego amfiteatru zaprezentowały się Kapela Gorolsko „Zorómbek” Polskiego Towarzystwa Artystycznego Ars Musica z Czeskiego Cieszyna, Zespoły Folklorystyczne „Slezan” i „Slezanek” działające przy Domu Dzieci i Młodzieży w Czeskim Cieszyńsku, Zespół „Lip-

Zebrzydowicki „Złoty Kłos” jest świętem folkloru.

Ewa Kurková

ka” z Jabłonkowa, a także solistki Katarzyna Stonawska z Czeskiego Cieszyna-Mistrzowic oraz Ewa Kurková i Urszula Jachnicka z Jabłonkowa.

Leszek Kalina, kierownik artystyczny Kapeli Gorolskiej „Zorómbek”, był zadowolony z występu swoich podopiecznych. – Wiadomo, że nie jest to sala koncertowa, więc warunki nie są idealne. Mimo to myślę, że zespół brzmiał dobrze. Sama impreza jest bardzo ciekawa, bo spotykają się tutaj zarówno zespoły prezentujące wysoki poziom, jak również grupy, które można przyrównać do przysłowiowego Koła Gospodyń Wiejskich, w którym śpiewa każdy, kto może – mówi Kalina.

Dodaje, że jego podopieczni nie pierwszy raz wystartowali w zebrzydowickim przeglądzie. – Ostatni raz braliśmy udział w „Złotym

Kłosie” dwa lata temu. Oczywiście nigdy nie zdobyliśmy Grand Prix, bo ta nagroda przypada zespołom pieśni i tańca, ale z reguły nie wyjeżdżamy stąd z pustymi rękami – stwierdza.

Obok kapeli „Zorómbek” jurorom zaprezentowała się również solistka Katarzyna Stonawska z Czeskiego Cieszyna-Mistrzowic. – Zgłosiłam się samodzielnie, bo lubię śpiewać. Mimo to nie jestem zadowolona z mego występu, bo akurat dziś wstałam trochę zachrypnięta i mam problemy z głosem – mówi zmartwiona Stonawska.

Festiwalowi towarzyszy plener malarski, kiermasz kwiatów i krzewów ozdobnych oraz kiermasz artystów ludowych. Ogłoszenie wyników tegorocznego przeglądu „Złoty Kłos” nastąpi dziś o godz. 17.00. „Głos Ludu” jest patronem medialnym imprezy. (wik)

Katarzyna Stonawska

Zespół Folklorystyczny „Rovňan” ze Słowacji.

Zespół „Niezapominajki” z Pawłowic.

Członkinie Kapeli Gorolskiej „Zorómbek”...

...oraz muzycy czeskokieszyńskiego zespołu.

Masz problemy z alkoholem? Opawski

– Mamy siostrę w Paryżu, nazywa się Wieża Eiffla – śmieje się doktor Libor Chvíla, ordynator Oddziału Uzależnień Szpitala Psychiatrycznego w Opawie. – Nasz szpital otwarty został w tym samym dniu, co dominantą paryskiego krajobrazu, czyli 31 marca 1889 roku. Już wtedy szpital zajmował się terapią osób uzależnionych od alkoholu, hazardu i narkotyków. Pomagamy więc takim ludziom odnaleźć siebie na nowo już 125 lat – podkreśla.

Spotykamy się z Romanem na dworcu kolejowym w Czeskim Cieszynie, na peronie, z którego odjeżdżają pociągi do Opawy. Od razu przy przywitaniu padają liczby. Ja mówię krótko: 263. – Ja już liczę na miesiąc, 21 – śmieje się Roman. Tajemnicze liczby nie oznaczają jednak dni lub miesięcy, które żołnierzom służby zasadniczej pozostały do cywila. Oznaczają czas, który minął od chwili, kiedy po raz ostatni sięgnęliśmy po piwo, kieliszek wina lub czegoś mocniejszego.

Obaj mieliśmy problemy z alkoholem, obaj, jak również wielu naszych kolegów i przyjaciół, postanowiliśmy poszukać pomocy w Opawie, w Szpitalu Psychiatrycznym, by tam rozpocząć trudną walkę

nych, szarych problemów? Może ten reportaż pomoże innym ludziom, którzy nie radzą już sobie z alkoholem, a boją się podjąć decyzję?

JEŚLI POTRZEBUJESZ POMOCY, POKONAJ STRACH

Ta brama przeraża wszystkich, którzy przyjeżdżają tu po raz pierwszy. Za płotem człowiek widzi ogromny, przepiękny park z wieloma pięknymi, wiekowymi drzewami, z mnóstwem budynków, w których mieszkają ludzie potrzebujący pomocy. Brama przeraża, bo trzeba ją przekroczyć i odrzucić to, co było, do czego człowiek był przyzwyczajony. Na przykład alkohol. I strach przed nieznanym. Skręcamy z głównej alei w pierwszą uliczkę w lewo. To bu-

Program terapeutyczny na pododdziale XVIII D koordynuje psycholog Daniel Trubka.

z nałogiem. Rozpocząć, bo ta walka z uzależnieniem to bieg na długim dystansie i trwa całe życie. Trzeba się wciąż pilnować. Każda kropla alkoholu może spowodować tzw. relaps lub recydywę, nawrót choroby, a tą przecież jest alkoholizm. To zaburzenie polegające na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Jedni mogą pić bez problemów, zawsze mogą przestać. Dla innych nie ma powrotu.

Są tacy, którym udaje się samemu pokonać uzależnienie i być abstynentem do końca życia. To trudna sprawa. Prościej jest szukać fachowej pomocy. Najlepiej w ośrodku leczenia uzależnień. Najbliżej jest Szpital Psychiatryczny w Opawie. Tam i my spędziliśmy trzy miesiące, bo tyle trwa terapia. Teraz jedziemy na „spotkanie absolwentów”, które w ośrodku kulturalnym i towarzyskim szpitala odbywa się zawsze w pierwszym piątku miesiąca.

Wcześniej jednak warto wpaść na oddział, odwiedzić terapeutów, lekarzy, pielęgniarki. Przecież to oni nam pomogli, to im zawdzięczamy tak wiele. A może warto by przy tej okazji przedstawić oddział, na którym znajdują pomoc setki, tysiące ludzi, którzy z powodu uzależnienia od alkoholu nie radzą sobie ze swoim życiem, z rozwiązywaniem codzien-

nynek pododdziału IX, tu leczą się narkomani. Mieści się tu też biuro doktora Libora Chvíli, ordynatora Oddziału Terapii Uzależnień. Wita nas mocną czarną herbatą. Urodził się we Frydku-Místku, młodość jednak spędził w Czeskim Cieszynie, gdzie ukończył czeskie gimnazjum. – Znam dobrze „Głos Ludu”, mam wielu kolegów wśród Polaków, jako młody lekarz jeździłem nawet z uczniami Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania na kursy narciarskie. Od 36 lat pracuję w Opawie – wita nas świetną polszczyzną

– Terapia uzależnień w Opawie ma 125-letnią historię – opowiada ordynator. – Lecznica została otwarta 31 marca 1889 roku, w tym samym dniu, co Wieża Eiffla w Paryżu. Już wtedy leczyli się w tym szpitalu psychiatrycznym ludzie uzależnieni. Tak jak i dzisiaj, nie tylko od alkoholu. Byli też patologiczni gracze hazardowi, głównie amatorzy pokera lub ruletki, oraz narkomani. Ci ostatni jednak nie byli uzależnieni od heroiny lub metaamfetaminy, zwanej popularnie perwityną, jak ci dzisiejsi, ale od morfiny, którą w postaci nalewki laudanum można było kupić w każdej prawie aptece – wyjaśnia.

Opowiada, że teraz podlega mu pięć pododdziałów dla uzależnionych: od narkotyków (IX), od hazard-

Lekarze i terapeuci Oddziału Uzależnień Szpitala Psychiatrycznego w Opawie spotykają się regularnie na naradach w biurze ordynatora Libora Chvíli (pierwszy z prawej).

du (XVI) oraz trzy dla alkoholików (mężczyzn, kobiety leczą się w ramach innego oddziału). XVIII A to pododdział przyjęć i leczenia alkoholowych objawów abstynencyjnych, XVIII D zaś oddział psychoterapeutyczny. Trzeci to ośrodek terapii zajęć i rehabilitacji w Holczowicach Górnych w Jesionikach.

Pytam, kiedy człowiek powinien się zacząć obawiać, że jest uzależniony od alkoholu. – Na pewno nie tylko wtedy, kiedy rano obudzi się w rowie i nie uspokoi się, dopóki nie podniesie trzęsącą się ręką do ust kufła piwa lub kieliszka wódki, bez których nie może już normalnie funkcjonować. Uzależniony to każdy człowiek, który nie umie pić, stracił kontrolę nad pić, nad demonem zwanym alkohol. Jeśli wychodzisz na imprezę z myślą, że wypijesz 2-3 piwa lub kieliszki, bo jutro musisz normalnie działać, ale po trzech piwach machniesz ręką i upijesz się, to możesz mieć problem. Jeżeli zdarza się to często, regularnie, a dochodzą do tego problemy w pracy, w rodzinie, jest to sygnał, że dzieje się coś niedobrego. Powinieneś poszukać pomocy – podkreśla Chvíla.

Gdzie ją znaleźć? – Przede wszystkim trzeba pokonać strach i od razu przyjść do przychodni psychiatrycznej. Jeżeli psychiatra uzna to za niezbędne, skieruje cię do nas. My postaramy się ci pomóc – odpowiada ordynator. – Alkoholicy trafiają do budynku XVIII. Najpierw na pododdział przyjęć, tzw. detoksykacyjny.

PODODDZIAŁ XVIII A POSTAWI CIĘ NA NOGI

Pierwsze dni każdy uzależniony od alkoholu (choć są wyjątki) musi spędzić na pierwszym piętrze budynku XVIII, na pododdziale A. – Niezależnie od tego, czy przychodzi do nas z objawami zespołu abstynencyjnego, tzw. zespołu odstawienia, czy też chce podjąć podstawową trzymiesięczną terapię odwykową – mówi lekarz oddziałowy, Markéta Šindelářová. Od razu dodaje, że każdy przychodzi dobrowolnie. Z wyjątkiem tych, na których nałożony został sądowy obowiązek leczenia odwykowego (tych jest co roku garstka), a także tych, których przywozi pogotowie ratunkowe z objawami zespołu odstawienia.

– Te pojawiają się po zaprzestaniu picia, a więc wówczas, kiedy w trakcie „ciągu” picia lub podczas próby jego przerwania, dojdzie do obniżenia poziomu alkoholu we krwi.

Wygląda to tak, jakby organizm osoby uzależnionej domagał się dostarczenia kolejnych porcji alkoholu. Na spadek poziomu alkoholu we krwi organizm reaguje najczęściej brakiem łaknienia, nudnościami, wymiotami, biegunkami, przyspieszeniem akcji serca i zaburzeniami rytmu. U niektórych osób jednak pojawiają się powikłania w postaci ostrych psychoz alkoholowych, takich jak majaczenie alkoholowe (delirium tremens) czy ostra halucynozna alkoholowa. Mogą też wystąpić drgawkowe napady abstynencyjne, tzw. padaczka alkoholowa. Ci wszyscy trafiają do pokoju intensywnej terapii, gdzie są pod stałą obserwacją, m.in. innych pacjentów, którzy tu dyżurują – wyjaśnia dr Šindelářová.

Pododdział XVIII A jest oddziałem otwartym, z luźniejszym reżimem niż psychoterapeutyczny XVIII D. Część ludzi nie traktuje go jako przejściowy, po detoksykacji, czyli odtruciu organizmu, kiedy po kilku dniach „staje na nogach”, opuszcza szpital. – Śmiejemy się czasami, że jest u nas niczym w Lourdes. Przywozi człowieka karetka, nie potrafi nawet chodzić, a odchodzą na własnych nogach – żartuje Šindelářová. Od razu jednak poważnieje. – Rzeczywiście, stan zdrowia pacjentów się u nas poprawia, odzyskują siły fizyczne. To nie oznacza jednak, że są zdrowi, że nie ma u nich psychicznego uzależnienia. Nie rozumiejąc

powagi sytuacji odchodzą po dwóch tygodniach, myśląc, że za bramą poradzą sobie z alkoholizmem sami. Niestety, tacy ludzie często do nas wracają, często nawet po kilka razy w roku. Nigdy nie odmawiamy im pomocy – stwierdza.

Jest luźniej niż na XVIII D, niemniej od maja reżim ma się na pododdziale A zaostrzyć. Pacjenci nie będą już mogli wychodzić, kiedy im się spodoba, będą mieli bogatszy program terapeutyczny.

– Musimy tylko rozwiązać sprawę palenia. Bo palenie tolerujemy. Nie można walczyć z dwoma uzależnieniami naraz. Wystarczy, że trzeba się zmagać z alkoholizmem – dodaje lekarka.

TRZY MIESIĄCE TO FUNDAMENT

Pododdział XVIII D mieści się piętro wyżej. Tu już panuje ostrzejszy reżim z rozkładem zajęć, który, jak podkreśla psychiatra Jana Kubánková, lekarz oddziałowy, pomaga bardzo w terapii uzależnionych.

Pytam ponownie, kiedy należy poszukać pomocy. – Kiedy z powodu picia zaczynają się pojawiać problemy w pracy, w rodzinie, gdy człowiek przestaje funkcjonować normalnie bez alkoholu. Należy udać się do psychiatry lub psychologa i tam podjąć terapię. Ta jednak nie zawsze bywa skuteczna. Większość uzależnionych trafia w końcu na nasz pododdział.

Terapeutka Renáta Klapetková kieruje grupą psychoterapeutyczną „Szansa”.

szpital może ci pomóc

W tym budynku mieszczą się pododdziały XVIII A i D dla uzależnionych mężczyzn.

Terapia trwa trzy miesiące. To fundament, na którym można później zacząć budować. Człowiek bowiem, aby utrzymać abstynencję, powinien po ukończeniu terapii w ośrodku terapeutycznym nadal odwiedzać przychodnię psychiatryczną, korzystać z pomocy organizacji pozarządowych, jak Błękitny Krzyż, które świadczą usługi, także terapeutyczne, osobom uzależnionym – odpowiada dr Kubánková.

Ciekawią mnie też wspomniane już wcześniej objawy zespołu odstąpienia. Większość ludzi „za bramą” myśli, na przykład, że do delirium tremens dochodzi w wyniku „przejęcia”. – Picie jest powodem. Ale delirium pojawia się u ludzi po 3-4 dniach abstynencji. Może się więc stać, że pojawi się u człowieka, który myśli, że nie jest uzależniony, ale pije codziennie porcję alkoholu. Gdy jej zabraknie, chociażby kiedy znajdzie się na kilka dni w szpitalu, przyjdzie delirium. Nasi pacjenci dowiadują się o tym wszystkim podczas wykładów, a jak wygląda taki stan, zobaczą podczas dyżurów w pokoju intensywnej terapii na pododdziale A. Z kolei podczas jednodniowego dyżuru na oddziale zamkniętym XX B mogą się przekonać, że alkoholizm może prowadzić nawet do nieodwracalnej demencji. To wszystko powinno ich zmotywować do podjęcia decyzji o trwałej abstynencji – podkreśla dr Kubánková.

Program terapeutyczny na pododdziale XVIII D koordynuje psycholog Daniel Trubka. – Dwa podstawowe filary naszego programu to dotrzymywanie reżimu oraz psychoterapia grupowa. Oprócz tego pacjenci biorą udział w licznych innych zajęciach: muzykoterapii,

biblioterapii, psychoterapii, plastycznych, sportowych, jest relaksacja. Muszą utrzymywać porządek na oddziale, no i żyć przez trzy miesiące w 30-osobowej społeczności. To wszystko pomaga uzależnionym w powrocie do normalnego życia. Pomaga, bo wszystko zależy od samego człowieka. Bez wewnętrznej motywacji i silnej woli nie może być mowy o sukcesie w walce z nałogiem – opowiada dr Trubka. – Ta walka z uzależnieniem nie jest łatwa, bo przecież alkohol towarzyszy naszemu społeczeństwu na każdym kroku. Trzeba więc pamiętać o rehabilitacji. Niektórym pomagają też środki farmakologiczne, na przykład antabus, który zaburza metabolizm alkoholu w organizmie. Człowiek go zażywający może u nas sprawdzić, jaką ten lek wywołuje reakcję w organizmie i jego pobieranie u psychiatry może powstrzymać go później od konsumpcji alkoholu – dodaje psycholog.

W GRUPIE TRZEBA SIĘ OTWORZYĆ

Przy wejściu na oddział XVIII D wita pacjentów hasło „První krok a druhý dech to je šance na úspěch”. Ma ono swoje istotne znaczenie. Zawiera nazwy trzech grup psychoterapeutycznych. „Pierwszy krok” to grupa wstępna, w której pacjent – wspólnie z uzależnionymi od narkotyków i hazardu – przygotowuje się do tzw. obrony, która jest warunkiem przyjęcia do jednej z dwóch grup psychoterapeutycznych, których będzie członkiem do końca pobytu. „Drugi oddech” prowadzi Hana Riemelová, „Szansę” natomiast Renáta Klapetková. Druga z nich była Romana i moją terapeutką.

– Psychoterapia grupowa to na naszym pododdziale podstawa – podkreśla Renáta Klapetková. – Polega ona na codziennych spotkaniach w

Sprawdź, czy możesz być uzależniony

Test CAGE zajmuje minutę. Nie jest wprawdzie wystarczający do postawienia diagnozy uzależnienia, niemniej udzielenie co najmniej dwóch twierdzących odpowiedzi na poniższe pytania wskazuje na znaczne prawdopodobieństwo istnienia uzależnienia od alkoholu.

1. Czy zdarzały się w Twoim życiu takie okresy, kiedy odczuwałeś konieczność ograniczenia swojego picia?
2. Czy zdarzało się, że różne osoby z Twojego otoczenia denerwowały Cię uwagami na temat Twojego picia?
3. Czy zdarzało się, że odczuwałeś wyrzuty sumienia lub wstyd z powodu swojego picia?
4. Czy zdarzało Ci się, że rano po przebudzeniu pierwszą rzeczą było wypicie alkoholu dla uspokojenia lub „postawienia się na nogi”? **(kor)**

nym jego problemem jest alkohol i że musi się go wystrzegać przez całe życie. W przeciwnym przypadku może znowu wpaść w nałóg, może przyjąć tzw. relaps albo, co gorsza, recydywa, nawrót choroby – opowiada pani Renáta.

Pytam, czy można poznać, że ktoś kłamie podczas spotkania. – Ja od razu się zorientuję, a członkowie grupy też bardzo szybko. Wtedy pojawiają się pytania i w końcu prawda wychodzi na jaw. Dopiero wtedy koledzy mogą takiemu człowiekowi pomóc. No i ja, która mam duże do-

jest trzeźwy, że się trzyma. To z nimi spotykamy się na tzw. pierwszych piątkach, z nimi wyjeżdżamy na tygodniowe pobyty rehabilitacyjne do Holczowic. Niektórzy nie piją i przyjeżdżają od 10, 15, a jeden nawet od 18 lat. Są trzeźwi, trzymają się, powodzi im się w pracy, w życiu prywatnym. To największa dla mnie i moich kolegów z oddziału nagroda – podkreśla Renáta Klapetková.

Także my z Romanem kończymy po południu w szpitalnym ośrodku kultury. Grupki uzależnionych, którzy postanowili przejść przez resztę

Codziennie poranne spotkania pododdziałowej społeczności odbywają się w jadalni XVIII D.

grupie, która każdego nowego członka musi zaakceptować w ramach tzw. obrony. Podczas niej, a także podczas grupy tzw. życiorysowej, musi przedstawić historię swojego życia i motywy, które kierowały nim przy zdecydowaniu się na podjęcie terapii. Akceptacja jest konieczna, bo grupa to niemalże rodzina, w której można się zwierzyć z każdym problemem. Można tam dyskutować na każdy temat związany z nałogiem, z problemami w rodzinie, w pracy, w związkach. Człowiek może się otworzyć, bo dojdzie do wniosku, że jest w gronie osób, które mają ten sam problem. I musi się otworzyć, bo tylko otwierając się w pełni jest w stanie uświadomić sobie, jak waż-

świadczenie i śledzę, jak tak świadomość istnienia poważnego problemu się u pacjenta stopniowo rozwija – odpowiada terapeutka.

Nie może zabraknąć pytania o to, czy czasami nie doznaje uczucia porażki, kiedy ktoś z jej grupy nie wytrzyma „za bramą” i ponownie zaczyna pić. – Nie, to absolutnie jego prywatna sprawa, ja starałam się mu pomóc. Cieszę się jednak, jeśli ktoś, komu się nie udało, powróci na oddział, poprosi o pomoc. Komuś wystarczy jeden pobyt u nas, innemu dwa czy trzy. Ważne jest, że nie złożył broni, że stara się walczyć z nałogiem. To jest najważniejsze. Najbardziej cieszy mnie jednak to, gdy przyjedzie ktoś z byłych pacjentów i widzę, że

życia na trzeźwo, stoją jeszcze przed budynkiem, wielu pali papierosy (ach ten nałóg, tu jednak, pomimo wszystko, wciąż tolerowany; bo wiadomo – z dwoma naraz walczyć się nie da). Serdecznie witamy się z terapeutkami, lekarzami, pielęgniarkami. Za chwilę wejdziemy do środka, by napić się kawy, dowiedzieć się, co nowego na „naszej osiemnastce”, poplotkować. To spotkanie trwa zaledwie godzinę lub dwie, ale dołącza akumulatory. A potem trzeba wyjść za bramę i zmierzyć się na nowo z życiem, z nałogiem, z samym sobą. Za miesiąc przyjedziemy ponownie. Bo trzeba...

Tekst: JACEK SIKORA
Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Pacjenci pododdziału XVIII D w jednym z pokoi...

...i w sali kulturalnej.

Dolnośląskie laury

Czeskocieszyński Chór Mieszany „Canticum Novum” działający pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” może się pochwalić kolejnym sukcesem. W dniach 25-27 kwietnia zespół wziął udział w IV Wrocławskim Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym „Vratislavia Sacra”. W kategorii dużych chórów mieszanych nasi chórzyci wyśpiewali drugie miejsce, w kategorii kameralnych chórów mieszanych zajęli trzecią pozycję.

Radość chórzystów znad Olzy była o tyle większa, że w tym roku konkurencja na festiwalu była bardzo silna. Do Wrocławia zjechały chóry o wysokim poziomie artystycznym nie tylko z Polski i Republiki Czeskiej, ale również z Węgier, Macedonii czy Litwy. Chórzyci zmierzli siły w sześciu kategoriach, a oceniało je międzynarodowe jury w składzie: Romuald Twardowski, Alla Iastrebowa (Rosja), Margrethe Ek (Norwegia), Artur Wróbel i Andrea Angelini (Włochy).

Eliminacje konkursowe odbywały się w sobotę w kościele pw. Najświętszej Marii Panny, Królowej Pokoju. W niedzielę natomiast, kiedy to również we Wrocławiu świętowano kanonizację Jana Pawła II i na żywo oglądano transmisję mszy św. z Watykanu, uroczystości uświetniły śpie-

Czeskocieszyński Chór Mieszany „Canticum Novum”.

wem także zespoły biorące udział w festiwalu „Vratislavia Sacra”. Połączone chóry zaśpiewały wspólnie ulubioną piosenkę Jana Pawła II, „Barwę”. Po festiwalowym koncercie galowym przedstawił się chór pod kierownictwem Piotra Rubika, którego członkiem jest również były chórzysta „Canticum Novum”, Jan Pieter z Trzynieca.

Dodajmy, że chór „Canticum Novum” będzie we wrześniu bieżącego roku obchodził 15-lecie swojej działalności. Jego założycielem, dyrygentem i kierownikiem artystycznym w jednej osobie jest Leszek Kalina, animator życia chóralnego, pedagog,

muzykolog, dyrygent. Członkowie chóru to przede wszystkim absolwenci gimnazjalnego Chóru Studenckiego „Collegium Iuvenum”. Zespół może się pochwalić wieloma sukcesami i nagrodami wyśpiewanymi na najbardziej prestiżowych konkursach europejskich, m.in. na XXV Międzynarodowym Konkursie Muzycznym w hiszpańskim Cantanigrós (2007) czy na 48. Międzynarodowym Konkursie Muzycznym „Seghizzi” w Gorizii (2009) we Włoszech. Chór jest też laureatem plebiscytu Tacy Jesteśmy w roku 2007 i 2009.

(kor)

- przyjęcia okolicznościowe w domu klienta
- korytka
- wesela
- fontanna czekoladowa
- obiady dla firm
- bankiety, rauty
- kinder party
- imprezy plenerowe

www.cateringcieszyn.pl
660 357 077

**Pensjonat Rzehaczek,
Łomna Dolna**
laureat nagrody
»2014 Travellers Choice Winner«
oferuje

tradycyjną kuchnię beskidzką oraz wynajem apartamentów z aneksem kuchennym i łazienką dla 4-5 osób od 200Kč/os/noc
Tel.: +420 608 81 44 31
E-mail: penzion.rzehaczek@gmail.com, www.rzehaczek.cz

**KAMIENIARSTWO - KAMENICTVÍ
„GNEJS”**

OFERUJEMY FACHOWE WYKONANIE :

- * POMNIKÓW URNOWYCH
- * POJEDYŃCZYCH
- * PODWÓJNYCH
- * PŁYT GRANITOWYCH

mobil CZ: 604-381-258
www.kamieniarstwo-gnejs.eu

Tel.: + 420 558 734 006
mob.: + 420 605 279 499
e-mail: servis@autoct.cz
www.autoct.cz

- AUTOSERWIS
- SPRZEDAŻ CZĘŚCI ZAMIENNYCH
- SERWIS OPON
- SERWIS POWYPADKOWY

737 01 Český Těšín
Frýdecká 80
CZECH REPUBLIC

pod ZELENOU s.r.o.

**CENTRUM OGRODNICZE
WĘDRYŃIA**

- * altany, domki narzędziowe
- * kojce, budy dla psów
- * meble ogrodowe
- * donice, palisady
- * meble do restauracji
- * place zabaw dla dzieci
- * huštawki
- * drzewo opałowe

PROMOCJA
ZA OKAZANIEM
TEGO KUPONU
- 5 % RABATU
NA HUŠTAWKI

www.masivnazahradu.cz tel. 737 865 353

OGRODZENIA ZS SIKORA

PRODUCENT OGRODZEŃ
Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom !

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyniecu www.ogrodzeniazs.pl
obok przystanku "Obecni domy" email: plotyzs@seznam.cz mob. 732 683 665
TRINEC, ul. Frýdecká 572 tel/fax: 558 320 353

SIMPLY CLEVER

SKODA

**POMOŻEMY WAM ZNALEZĆ
TĘ WŁAŚCIWĄ CZĘŚĆ**

Niezawodność i bezpieczeństwo Waszego samochodu zależy od jakości opieki, jaką dostaje. Przekonajcie się sami w naszym serwisie. Ceny pakietów KARIREAL a.s. są tu dla Was.

Klocki i tarcze hamulcowe + wymiana
SKODA Fabia I, 1,2 47 kW
cena pakietu 3 625 Kč

SKODA Octavia I, 1,9 66 kW, 81 kW
cena pakietu 4 581 Kč

Podane ceny obejmują również pracę serwisową włącznie z DPH.

SKODA Oryginalne części zamienne®

Wasz autoryzowany partner serwisowy SKODA:

KARIREAL a.s.
Frýdecká 272, 739 61 Třinec
Tel.: 558 996 114
www.karireal.cz

KARIREAL a.s.
Oldřichovice 793, 739 61 Třinec
Tel.: 558 996 189
www.karireal.cz

Jedinečná příležitost

Kancelář Allianz pojišťovny, a. s., v Třinci vypisuje **výběrové řízení** na pozici **manažer / reprezentant**.

Nabízíme:

- zájem obchodního místa v Třinci
- finanční podporu v 1. roce až 50.000 Kč
- firmou hrazené vzdělávání
- možnost profesního růstu

Hledáme:

- komunikativní a zodpovědné lidi
- vysoké pracovní nasazení
- min. SŠ vzdělání s maturitou

Nabídky se stručným životopisem zasílejte na info@allkancl.cz nebo osobně na adresu Hotel STEEL, nám. Svobody 527, Třinec

S vámi od A do Z

**Wilgoć w domu,
mokre piwnice?**

Pojawia się pleśń, grzyb i nieprzyjemny zapach? Straszą wysokie koszty ogrzewania?

Mamy dla Państwa skuteczne rozwiązanie!

Wizyta rzeczoznawcy z dokładną analizą przyczyn zawilgocenia oraz oferta cenowa – gratis!

Stosujemy wyłącznie najlepsze materiały z gwarancją producenta – to gwarantowana jakość usług!

www.ajesucho.cz
e-mail: ajesucho@seznam.cz
tel.: 608 772 213

**CZYTAJ NAS
CODZIENNIE!**

www.glosludu.cz

**Aktualizowany
serwis o Polakach
na Zaolziu**

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
Na Twój telefon czeka
**BEATA
SCHÖNWALD**
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

GL-029

GL-160

GL-119

GL-107

GL-198

GL-193

GL-125

GL-193

GL-194

Zwykli ludzie, niezwykłe rzeczy

Zadanie wolontariuszy, których ADRA wysyła do okolicznych domów seniora i innych instytucji, na pozór nie jest skomplikowane. Wystarczy poświęcić godzinę lub dwie w tygodniu, przyjść, porozmawiać, poczytać na głos, zagrać w gry czy pójść na spacer. Jedyne warunki? Bezinteresowna chęć pomagania, ale tę, jak twierdzi Marcela Lasotová, posiada wiele ludzi. Sama przez kilka lat w ten sposób pomagała podopiecznym domu spokojnej starości. Teraz jest koordynatorką wolontariuszy w trzynieckim oddziale ADRY. W tym roku ta organizacja humanitarna obchodzi swój jubileusz. Przed dziesięć laty we Frydku-Mistku powstało pierwsze centrum wolontariatu.

ADRA przekonuje, że wolontariusze to zwykli ludzie, którzy robią niezwykłe rzeczy. W Trzyniecu i okolicy takich „zwykłych-niezwykłych” jest około 70. Może po ukazaniu się tego artykułu będzie ich więcej?

Dlaczego ludzie decydują się zostać wolontariuszami?

Powody są bardzo różne. Zawsze jest to współodczuwanie z ludźmi i chęć pomocy. Bardzo częstym powodem jest chęć bycia użytecznym, potrzeba poczucia, że możemy być dla kogoś pomocnym. Często też ludzie w ten sposób radzą sobie ze swoją własną samotnością. Wśród naszych wolontariuszy są na przykład panie, którym dzieci już dorosły i odeszły z domu, a one zostały same i stwierdziły, że chciałyby być dla kogoś pomocą, a przy tym chciałyby wyjść między ludzi.

W jaki sposób ADRA sprawdza, czy zgłaszająca się osoba nadaje się na wolontariusza?

Przede wszystkim nowi wolontariusze muszą przejść szkolenie. W jego trakcie otrzymują wszystkie informacje o pracy wolontariackiej, które pomogą im zdecydować, czy jest to to, o co im chodzi, czy ta praca na pewno wygląda tak, jak ją sobie wyobrażali. Jeśli uczestnik szkolenia uzna, że naprawdę chce pracować jako wolontariusz, podpisuje umowę z ADRA. Potem przechodzi rozmowę ze mną oraz z przedstawicielem ośrodka, do którego będzie przychodził. W czasie tego spotkania chcemy poznać motyw, które nim kierują, chcemy też wiedzieć, jak sobie wyobraża tę pracę. Głównym ce-

Marcela Lasotová przed Domem Seniora w Trzyniecu-Sośnie.

lem takiego spotkania jest sprawdzenie, jakim typem człowieka jest kandydat, tak, żebyśmy mogli wybrać dla niego odpowiedniego klienta. Jest kilka powodów, dla których możemy odmówić przyjęcia wolontariusza. Na pewno jest to alkoholizm czy inny nałóg, zdarza się też niekiedy, że pojawia się ktoś, kto ma jakiś ukryty motyw i nie kieruje się altruizmem, ale chce wykorzystać pracę z ludźmi do jakichś swoich celów. Takie sytuacje nie przytrafiają się jednak zbyt często. Wiele razy zdarza się natomiast, że wolontariusz po jakimś czasie sam dojdzie do wniosku, że nie odpowiada mu taka praca lub inaczej sobie ją wyobrażał.

ADRA działa w Trzyniecu od dziesięciu lat. W tym czasie przewinęło się tedy chyba mnóstwo wolontariuszy. Kim są ci ludzie?

Mieliśmy już bardzo dużo wolontariuszy. Niektórzy przychodzili na krótko, inni pracowali kilka lat,

a potem robili sobie przerwę, są też tacy, którzy pracują praktycznie od początku. Zgłaszają się ludzie w różnym wieku, pracujący, bezrobotni, emeryci, uczniowie, studenci – naprawdę różni. Dużo spośród wolontariuszy to panie w średnim wieku, które wybierają wolontariat, kiedy ich dzieci dorosną. Na taką formę pomocy decyduje się także młodzież, są nawet starsze osoby – jest wśród nas pani, która ma 76 lat, a przy tym ma wciąż tyle wigoru i zapału, że chodzi do dwóch ośrodków dla seniorów: na Sosnę i do Nydku.

Czy od czasu, kiedy pierwsi wolontariusze ADRY zaczęli pojawiać się w różnych ośrodkach, dużo się zmieniło? Jak was wtedy postrzegano, co mówiło się o wolontariacie w ogóle?

Zmieniło się bardzo dużo, przede wszystkim podejście do samej idei wolontariatu. 10 lat temu było to coś nowego, a teraz ludzie już to

znają, nie dziwią się temu. Początkowo bardzo często spotykaliśmy się z pewną nieufnością. Pamiętam, że kiedy przychodziłam do mojej klientki, jej reakcja była bardzo ostrożna. Ludziom po prostu wydawało się dziwne, czy nawet podejrzane, że zupełnie obcy człowiek chce do nich przychodzić, spędzać z nimi czas, pomóc w jakiś sposób. Między wolontariuszami krążyło wiele zabawnych historii na ten temat. Klienci ośrodków, podopieczni wolontariuszy, dyskutowali o tym między sobą, wymyślali jakieś fantastyczne teorie na temat tego, dlaczego do nich chodzimy. To się zasadniczo zmieniło, teraz postrzega się nas inaczej. Inne jest już też podejście organizacji, które korzystają z pomocy wolontariuszy. Zrozumiały już, że kiedy ich klientem ktoś zajmie się w ten sposób, jest on zadowolony, zdrowszy, bardziej aktywny. Kiedyś spotykaliśmy się z opiniami, że chcemy pouczać personel tych

ośrodków, czy pokazać, że jesteśmy lepsi, co przecież jest nieprawdą, bo nasza rola jest zupełnie inna. Teraz ta współpraca jest bardzo dobra.

Taka forma pomocy oznacza bezpośredni, bliski kontakt. Czy często się zdarza, że wolontariusza i jego podopiecznego połączy silna więź?

Przytrafia się to bardzo często. Jest to bardzo miłe, ale z drugiej strony nasi podopieczni są ludźmi w podeszłym wieku i kiedy umierają, jest to też bolesne. Na naszych zgrupowaniach, organizowanych kilka razy w roku, czasem popłaczemy się wszyscy, wspominając klientów, którzy odeszli. To, jak silna więź wytworzy się między ludźmi, jak bardzo wolontariusz się zaangażuje, zależy od niego samego – niektórzy zachowują dystans i starają się nie przywiązywać tak bardzo do klientów. Przychodzą do nich, by zająć im czas, rozweselić czy dodać otuchy. W tym nie ma nic złego, nigdzie nie jest powiedziane, że muszą dawać od siebie więcej. Nie ma określonych zasad, w jakim stopniu wolontariusz ma się zaangażować, jakie zachowanie będzie odpowiednie. Zawsze jest odpowiednie, jeśli chce to zrobić bezinteresownie dla ludzi, dla tej drugiej osoby.

ELŻBIETA PRZYCZKO

GDZIE POMAGAJĄ WYSLANNICY ADRY

ADRA Trzinec wysyła swoich wolontariuszy do kilku organizacji w okolicy. Są to przede wszystkim ośrodki opieki społecznej dla osób starszych. Oprócz domu opieki w Trzyniecu-Sośnie na liście są także domy seniora w Nydku, Ligotce Kameralnej i Dom św. Elżbiety w Jabłonkowie. ADRA Wysyła również kilku wolontariuszy do pomocy w trzynieckim Caritasie, w którym mogą pomagać w pracy asystentów osobistych opiekujących się osobami starszymi i chorymi w ich domach.

Każdy może sobie sam wybrać, w którym ośrodku chciałby pracować. Pod swoją „opiekę” dostaje zwykle jednego klienta, ale jeśli chce, może odwiedzać więcej osób lub zorganizować coś dla grupy pensjonariuszy.

Od ubiegłego roku wolontariusze działają również w innej „branży”. ADRA nawiązała współpracę z trzyniecką biblioteką oraz Centrum Informacji dla Młodzieży. Pomóc można tam m.in. czytając bajki maluchom przebywającym na oddziale dziecięcym miejscowego szpitala czy dostarczając książki z biblioteki do domu osobom starszym lub niepełnosprawnym. Wolontariusze pomagają również przy organizacji różnych inicjatyw. ADRE znaleźć można oczywiście także w innych miastach naszego regionu, na przykład w Karwinie i Hawierzowie. (ep)

POCZYTAJ PO POLSKU?

W tej chwili trzyniecki oddział ADRY skupia około 70 wolontariuszy. Potrzebujących ich pomocy jest jednak dużo więcej. W samym Domu Seniora „Sosna” jest ponad 180 podopiecznych, a przychodzi tam zaledwie 20 „wysłanników” ADRY, dlatego organizacja z otwartymi ramionami wita wszystkich nowych wolontariuszy. Jedną z pań polskiej narodowości mieszkających w Domu Sosna bardzo chciałaby, by przychodził do niej wolontariusz, który mógłby jej czytać w języku polskim. Może ktoś z czytelników „Głosu Ludu” zdecydować się na rozpoczęcie pracy wolontariackiej i będzie odwiedzał właśnie tę panią?

Każdy zainteresowany podjęciem wolontariackiego wyzwania w okolicach Trzynieca może skontaktować się z koordynatorką Marcelą Lasotová:

ADRA Trzinec
ul. Jabłonkowska 110
(środa w godz. 15-17)
Tel. 734 350 032
e-mail:
marcela.lasotova@adra.cz

Wolontariuszem może zostać każdy.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Fot. ARC

SOBOTA 3 maja

TVP 1

6.20 Ekspres Miłosierdzia 6.45 Pełno-
sprawni 7.05 Las bliżej nas 7.25 Rok
w ogrodzie 7.50 Dzień dobry w sobotę
8.15 Naszaarmia.pl 8.50 Magazyn
Ligi Mistrzów 9.30 Za zasługi dla
Polski i Polaków poza granicami kra-
ju - Koncert Galowy 10.25 Ocalony
świat 11.05 Jaka to melodia? (teletur-
niej) 11.40 Święto Konstytucji 3 maja
- transmisja 13.15 Biegajmy razem
13.40 Okrasa łamie przepisy - Ogór-
kowa kuchnia 14.20 Te Deum Lau-
damus 15.30 Jak rozpętałem II wojnę
światową (s.) 17.00 Teleexpress 17.30
Ojciec Mateusz (s.) 18.15 OPOLE!
Kocham Cię! 18.30 Ranczo (s.) 19.15
OPOLE! Kocham Cię! 19.20 Regiony
zmian 19.30 Wiadomości 20.05 GOL
T-Mobile Ekstraklasa 20.15 Ławeczka
w Unii 20.25 Komisarz Alex (s.)
21.25 Hit na sobotę - 27 sukienek
23.25 Karmazynowy przyпіw.

TVP 2

6.00 Na spacerze z psem 7.00 M jak
miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniada-
nie 10.40 Barwy szczęścia (s.) 11.45
Gwiazdy w południe - Najgorszy
rewolwerowiec Dzikiego Zachodu
13.25 Polacy w Rzymie i Watykanie
14.00 Familiada (teleturniej) 14.40
Koncerty królewskie 2013 - Koncerty
Królewskie 15.10 Słowo na niedzielę
15.25 Agent z przypadku 17.00 VIII
Płocka Noc Kabaretowa - Kabaretowe
Igrzyska 2014 18.00 Panorama 18.55
Postaw na milion 20.05 The Voice of
Poland 4 - Live 22.35 Incredible Hulk
0.35 Moździerz, Danielsson, Fresco -
Polska Live.

TV KATOWICE

7.00 Raport z Polski 7.30 Echa dnia
8.00 Przystanek Ziemia 8.30 Rusz się
człowieku 8.40 Odkryj Małopolskę...
na rowerze - Rożnowskie 9.00 Agro-
Szansa 9.30 Saga rodów 10.00 Wieś
w odnowie 10.15 Ciocia Jabłonka i
Wujek Seler z Krainy Witaminy 10.30
Rączka gotuje 10.55 Gramy dla Was
11.10 Wstęp wolny - z kulturą 11.40
Zapraszamy na kawę 10latwUE 12.00
Rączka gotuje 12.45 Mówię i godom
13.40 Euroszansa 14.00 AgroSzansa
14.30 Zapraszamy na kawę 10latwUE
14.40 Naturalnie tak 14.55 Film do-
kumentalny 16.00 Reportaż 16.30
Wstęp wolny - z kulturą 17.00 Męska
strefa 17.30 Dej pozór 18.00 Rączka
gotuje 18.30 Aktualności 19.30 Se-
rial fabularny 20.45 Gramy dla Was
21.00 Naturalnie tak 21.45 Euroszan-
siedzi 22.00 Aktualności Wieczorne
22.45 Gramy dla Was 23.05 Kultowe
rozmowy 23.35 Mówię i godom 0.00
Wszystko po krakowsku - Jubileusz
Marka Grechuty - Koncert Galowy
SFP 0.35 Cudzoziemcy.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45
Jeźdźcy smoków 8.45 Co nowego u
Scooby'ego? 10.15 Ewa gotuje (mag.)
10.50 Horton słyszy Ktosia! (film
USA) 12.40 Jaś Fasola 13.15 Must
be the music - tylko muzyka 15.15
Dancing with the Stars - Taniec z
gwiazdami 17.15 Hell's Kitchen - pie-
kielna kuchnia (mag.) 18.50 Wyda-
rzenia 19.30 Świat według Kiepskich
(s.) 20.00 Trzej muszkietierowie (film
kopr.) 22.15 Działą Navarony (film
kopr.) 1.45 Tajemnice losu (mag.).

TVC 1

6.00 Zioła 6.25 Gdzie mieszkały
księżniczki 6.45 Zauroczenie (s.) 7.40
Podróż po Rwandzie 8.05 Slovacko się
nie sądzi (s.) 8.40 Co teraz a co potem?
(s.) 9.45 Wszystko-party 10.30 Dum-
na królewna (bajka) 12.00 Tydzień w
regionach 12.25 Hobby naszych cza-
sów 12.50 Spostrzeżenia z zagranicy

13.00 Wiadomości 13.05 Królewna
Tak (bajka) 14.05 Pani Lisica (bajka)
14.35 Szczęśliwej drogi (film) 16.10
Morderstwo przed kolacją (film) 17.25
My, uczęszczający do szkoły (s.) 18.25
Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza po-
gody, wiadomości, sport 20.00 Najmą-
drzejszy Czech 21.25 Jak poeci tracą
złudzenia (film) 23.10 Operacja Cor-
ned-Beef (film) 0.55 Pr. rozrywkowy.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.10 Atlas zwierząt
6.35 Mały Książę (s. anim.) 7.00 Mi-
kołajek (s. anim.) 7.15 Show Garfiel-
da (s. anim.) 7.30 Studio Kolega 9.00
Nasza wieś 9.25 Ta nasza kapela 9.55
Folklorika 10.20 Wielka wojna oj-
czyźniana 11.10 Stulecie latania 12.05
Najważniejsze operacje II wojny świa-
towej 13.05 GEN 13.20 Babel 13.50
Korsyka w kolorach czterech pór roku
14.45 Le Mans (film) 16.30 Wzlot i
upadek piramid 17.25 Cudowna pla-
neta 18.15 Auto Moto Revue 18.45
Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda
Hitchcocka (s.) 19.45 Groteski -
Charlie Chaplin 20.00 Sherlock (s.)
21.30 Niepokorni (film) 23.05 Luther
(s.) 0.00 Mała Brytania.

NOVA

6.15 Oggy i karaluchy (s.) 6.35 Spi-
derman (s. anim.) 7.00 Liga Szpaków
(s. anim.) 7.25 Taz-Mania (s. anim.)
7.50 Król dżungli (s. anim.) 8.20
Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.)
8.45 Krok za krokiem (s.) 9.15 Za-
thura - Kosmiczna przygoda (film)
11.05 Przyprawy 12.00 Dzwoni do TV
Nova 12.35 Karawaniarz (film) 14.10
Miejsce w życiu (s.) 15.15 Terminal
(film) 17.35 Poradnik domowy 18.45
Przysmaki Babicy 19.30 Wiadomości,
sport, pogoda 20.20 Mężczyzna ideal-
ny (film) 22.20 Elita zabójców (film)
0.30 Niedobra (film).

PRIMA

6.25 Jake i piraci z Nibylandii (s.)
6.55 Marvel Avengers - Zjednoczeni
(s. anim.) 7.25 Niesamowity Spider-
Man (s. anim.) 8.00 Salon samo-
chodowy 9.10 Top Gear 2010 10.35
Miłosne wyznaczenie (film) 12.35 Pią-
tek nie świętek (film) 14.25 Big Ben
(s.) 16.30 Morderstwa w Midsomer
(s.) 18.55 Wiadomości, wiadomości
kryminalne 19.55 VIP wiadomości
20.15 Jak urodzić i nie zwariować
(film) 22.30 Pojedynek narodów 0.25
Krew z krwi (film).

NIEDZIELA 4 maja

TVP 1

6.05 Bulionerzy 6.30 My Wy Oni 7.00
Nasz Profesor Papieżem 8.00 Tydzień
8.30 Świat się kręci - the best of 8.55
Ziarno 9.30 Msza Święta 11.20 Dro-
ga do Brazylii 11.55 Między ziemią
a niebem 12.00 Regina Coeli 12.10
Między ziemią a niebem 12.50 Ma-
giczne drzewo 13.30 BBC w Jedyńce
- Attenborough. 60 lat wśród dzikiej
przyrody 14.30 OPOLE! Kocham Cię!
14.50 Czysta z Beverly Hills 16.25
OPOLE! Kocham Cię! 17.00 Teleex-
press 17.30 Komisarz Alex (s.) 18.20
Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55
Słodkie życie - Psychoanaliza 19.25
Regiony zmian 19.30 Wiadomości
20.15 Ławeczka w Unii 20.25 Ranczo
(s.) 21.20 Zakochana Jedyńka - Nad-
chodzi Polly 23.00 Przeprawa 1.05
Downton Abbey III.

TVP 2

6.15 Milion ton śmieci 6.50 M jak
miłość (s.) 7.50 Barwy szczęścia (s.)
8.55 Rodzinne oglądanie - Pupile w
rozmiarze XXL 9.50 Napad na bank
11.25 Makłowicz w podróży - Male-
zja 12.00 Gwiazdy w południe - Kogel
- Mogel 14.00 Familiada (teleturniej)
14.40 The Voice of Poland 4 - Live
16.30 Na dobre i na złe (s.) 17.25 Na

sygnale (s.) 18.00 Panorama 18.55
Dzięki Bogu już weekend 20.05 Neo
- nówka rządzi 21.10 Sherlock 22.50
Kocham Kino - magazyn filmowy
Grażyny Torbickiej 23.25 Polacy, Po-
lacy 0.10 Kocham kino na bis - Święta
dziewczyna.

TV KATOWICE

7.00 Reportaż 7.35 Szlakiem gwiazd -
Irena Santor 8.00 Małe ojczyzny - Kto
ziarno w nadziei siał 8.35 Mazury na
każdą kieszeń 9.00 Rączka gotuje 9.30
Ogródek bez ogródek 9.45 Mój pies
i inne zwierzęta 10.00 Baśnie i bajki
polskie 10.25 Rączka gotuje 10.50
Gramy dla Was 11.10 Rusz się czło-
wieku 11.25 Odkryj Małopolskę... na
rowerze - jezioro Rożnowskie 11.35
Zapraszamy na kawę 10latwUE 12.00
Głos Regionów 12.45 Glob - Maga-
zyn Nowości Naukowych 13.45 Żużel
- Nice Polska Liga: GKM Grudziądz
- Polonia Bydgoszcz 17.20 Echa tygo-
dnia - kraj 17.30 Z Telewizją Katowice
dookoła świata 18.00 XX Dzieciące
spotkania teatralne 18.30 Aktualności
19.30 Rawa blues 20.05 Koncert ży-
czeń 21.00 Echa tygodnia - kraj 21.45
Reportaż 22.00 Aktualności Wieczorne
22.45 Gramy dla Was 23.05 Dla
niesłyszących - Telekurier extra 23.35
Film dokumentalny.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45
Co nowego u Scooby'ego? 8.15 Jeźdź-
cy smoków 8.45 Horton słyszy Ktosia!
(film USA) 10.35 Szeregowiec Dolot
(film kopr.) 12.05 Trzej muszkietier-
owie (film kopr.) 14.15 Top chef 2
15.45 Nagi peryskop (komedia USA)
17.45 Nasz nowy dom 18.50 Wyda-
rzenia 19.30 Państwo w państwie
20.00 Must be the music - tylko mu-
zyka 22.00 Kości (s.) 23.00 Chętni na
kasę (film USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.35
Zauroczenie (s.) 7.25 Szczęśliwej dro-
gi (film) 9.00 Łopatologicznie 9.45
Kalendarium 10.00 Kamera na szla-
ku 10.30 Obiektyw 10.55 Grzechy
dla księdza Knox (s.) 12.00 Pytania
Václava Moravca 13.00 Wiadomości
13.05 Czarownik-niedorajda (baj-
ka) 14.05 Bajka 14.40 Tęczowa kul-
ka (film) 16.00 Historie sław 16.55
Przysięgam i obiecuję (s.) 18.25 Zioła
18.55 Prognoza pogody, wiadomości,
sport 20.00 Ostatni rowerzysta (film)
21.30 168 godzin 22.00 Aksamitni
mordercy (film) 23.20 Komisarz Mo-
ulin (s.) 0.50 Gusta i guściki.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.10 Atlas zwierząt
6.35 Mały Książę (s. anim.) 7.00 Mi-
kołajek (s. anim.) 7.15 Show Garfiel-
da (s. anim.) 7.30 Studio Kolega 9.00
Czechosłowacki tygodnik filmowy
9.15 Poszukiwania czasu utraconego
9.35 Czeski zurnal 10.25 Nie podda-
waj się 11.20 Chcesz mnie? 11.45 Ży-
cie ze śmiercią 12.30 Życie na wybrze-
żu 13.15 Słowo na niedzielę 13.20
Magazyn chrześcijański 13.45 Przez
ucho igielne 14.10 Magazyn religij-
ny 14.40 Podróż po Rwandzie 15.05
Trabantem przez Amerykę Południo-
wą 15.35 Skrzydła natury 16.30 Jeden
ocean: Narodziny 17.20 Nasze trady-
cje 17.50 Winko 18.15 Na pływalni
z P. Nováčkem 18.45 Wieczorynka
18.55 Historie Alfreda Hitchcocka
(s.) 19.40 Groteski - Charlie Chaplin
20.00 Pot, łzy i nadzieja 20.45 Z ku-
charzem dookoła świata 21.45 Uwaga,
obchód! (film) 23.10 Tito - ostatni
świadkowie testamentu 0.05 Kiedy
statek odpłynął.

NOVA

6.05 Oggy i karaluchy (s. anim.) 6.25
Spiderman (s. anim.) 6.50 Liga Szpa-
ków (s. anim.) 7.20 Taz-Mania (s.

anim.) 7.40 Looney Tunes Show (s.
anim.) 8.10 Kung Fu Panda: Legenda
o niezwykłości (s. anim.) 8.35 Bach!
9.10 Weekend 10.00 Siedem lat w
Tybecie (film) 12.30 Jaś Fasola 13.00
Pociąg do stacji Niebo (film) 14.25
Wyspa Nim (film) 16.15 Twister (film)
18.15 Dylematy kucharza Svatopluka
(s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.20 Lekarze z Początków (s.) 21.30
Odlamki 22.05 Mission: Impossible II
(film) 0.25 Twister (film).

PRIMA

6.20 Jake i piraci z Nibylandii (s.)
6.55 Marvel Avengers: Zjednoczeni
(s. anim.) 7.25 Niesamowity Spider-
Man (s. anim.) 7.55 Piekło w Pacyfi-
ku 9.10 Prima Świat 9.40 Synowie i
córki Jakuba szklarza (s.) 11.00 Partia
11.45 Poradnik domowy 13.20 Show
Jana Krausa 14.25 Big Ben (s.) 16.30
Morderstwa w Midsomer (s.) 18.55
Wiadomości, wiadomości kryminalne
19.55 VIP wiadomości 20.15 X Factor
21.50 Stan gry (film) 0.30 Żółtodzio-
by (s.).

PONIEDZIAŁEK 5 maja

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wia-
domości 8.15 Polityka przy kawie
8.35 Sąsiad na widelcu 9.30 BBC
w Jedyńce - Attenborough. 60 lat
wśród dzikiej przyrody 10.30 Moda
na sukces (s.) 11.00 Świat się kręci
12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiz-
nes 12.35 Przepis dnia (s.) 12.45
Natura w Jedyńce - Gepard, mistrz
szybkości 13.50 Jaka to melodia?
(teleturniej) 14.25 Galeria (s.) 15.00
Wiadomości 15.10 Polska non
stop 15.25 Okrasa łamie przepisy -
Ogórkowa kuchnia 15.55 Drużyna
A (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka
to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan
(s.) 18.30 Świat się kręci 19.10 Re-
giony zmian 19.12 Gwiazdy Euro-
wizji 19.20 Przepis dnia (s.) 19.30
Wiadomości 20.05 Biało-czerwoni
20.15 Ławeczka w Unii 20.25 Teatr
Telewizji - Księżyc i magnolie 21.45
Downton Abbey III (s.) 22.45 Nad-
chodzi Polly 0.25 Drużyna A (s.).

TVP 2

6.35 Coś dla Ciebie 7.05 M jak miłość
(s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45
Sztuka życia 11.10 Barwy szczęścia
(s.) 11.45 Na dobre i na złe (s.) 12.45
Polacy w Rzymie i Watykanie 13.15
Wojciech Cejrowski - boso przez świat
- Israelitas 13.50 Baron24 (s.) 14.25
Jaskiniowcy z Himalajów 15.30 Pano-
rama Kraj 15.55 Zaginiona (s.) 16.55
Rodzinka.pl (s.) 18.00 Panorama
18.50 Jeden z dziesięciu 19.30 Bar-
wy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość
(s.) 21.45 Tomasz Lis na żywo 22.50
Punkt oparcia 0.05 Sherlock.

TV KATOWICE

6.30 Raport z Polski 7.00 Echa dnia
7.30 Aktualności Flesz Poranne 7.40
Poranek z TVP Katowice 8.00 Co
niesie dzień 8.30 Raport z Polski 8.55
Przechodzień codzienny 9.00 Agro-
Szansa 9.30 Co niesie dzień 10.05
Seniorada 10.55 Reportaż 11.40 Głos
Europy - Debata - wybory do Par-
lamentu Europejskiego 2014 12.55
Agrobiznes 13.35 Pożyteczni.pl 14.00
Filmówka - Proklamujemy strajk 14.25
Dziennik regionów - tematy dnia
14.45 Przechodzień codzienny 14.55
My czterech pancerni 16.00 Raport z
Polski 16.25 Dziennik regionów - te-
maty dnia 16.30 Czas na Pracę! Praca
na Czasie! 17.00 Przystanek Ziemia
17.30 Aktualności Flesz 17.35 Forum
Regionu 18.30 Aktualności 20.00 Co,
gdzie, kiedy? 20.35 Schlesien Journal
20.50 Gramy dla Was 21.00 Echa dnia
22.00 Aktualności Wieczorne 22.35
Telekurier 23.10 My czterech pancerni

0.15 Echa dnia 0.25 Dla niesłyszących
- Dziennik Regionów.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.15
Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Ma-
lanowski i Partnerzy 10.00 Dzień, któ-
ry zmienił moje życie (s.) 11.00 Dla-
czego ja? 12.00 Pielęgniarki (s.) 13.00
Trudne sprawy 14.00 Pierwsza miłość
(s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje
życie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 In-
terwencja (mag.) 16.30 Malanowski
i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00
Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarze-
nia 19.30 Świat według Kiepskich (s.)
20.10 2012 (film USA) 23.30 El Ma-
riachi (film kopr.) 1.15 Kim jest Clark
Rockefeller? (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o goto-
waniu 9.00 Córki McLeoda (s.) 9.45
13. komnata M. Foris Kvasnickowej
10.10 Historie sław 11.05 Pierwsza
republika (s.) 12.00 Południowe wia-
domości 12.30 Sama w domu 14.00
Wszystko o gotowaniu 14.15 O zło-
tym skarbie (bajka) 15.30 Pr. rozryw-
kowy 16.45 Podróżomania 17.15 AZ
kwiz 17.40 Czarne owce 17.55 Wia-
domości regionalne 18.25 Taxi 18.55
Prognoza pogody, wiadomości, sport
20.00 Mígawka (s.) 21.00 Marta i
Věra (s.) 21.30 Reporterzy TVC 22.10
Policja kryminalna Paryż (s.) 23.05
Tajniacy (s.) 0.00 Kalendarium.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane
przedszkole 9.00 Korsyka w kolorach
czterech pór roku 9.55 Z kucharzem
dookoła świata 10.50 Chcesz je?
10.55 Babel 11.25 Magazyn religijny
11.50 Klucz 12.20 Największa bomba
na świecie 13.10 Czechosłowacki
tygodnik filmowy 13.25 O skarb
Agnieszki Czeskiej 14.05 Wyspy
Wielkanocne: Ślady 14.55 Nauka na
własnej skórze 15.50 Kosmos 16.35
II wojna światowa 17.20 Operacja
Thunderclap 17.50 Templariusze:
Ostatni zostaje 18.45 Wieczorynka
18.55 Historie Alfreda Hitchcocka
(s.) 19.40 Spostrzeżenia z zagranicy
19.50 Wiadomości w j. migowym
20.00 Najważniejsze operacje II
wojny światowej 21.05 Empire State
Building 21.55 Spalone stodoły (film)
23.35 Pan Klein (film) 1.35 Przez
ucho igielne.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.05 Uli-
ca (s.) 10.00 Lekarze z Początków
(s.) 11.20 Odlamki 11.50 Tescoma ze
smakiem 12.00 Południowe wia-
domości, sport, pogoda 12.30 Dallas (s.)
13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i po-
rządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.20
Przychodnia w różnym ogrodzie (s.)
16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Po-
południowe wiadomości, sport, pogo-
da 17.35 Kryminalne zagadki Miami
(s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomo-
ści, sport, pogoda 20.20 Policja krymi-
nalna Anděl (s.) 21.25 Mentalistas (s.)
22.20 Wybrani (s.) 23.10 Prawo i po-
rządek: Sekcja specjalna (s.) 0.00 Pra-
wo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.)
0.50 Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.05 Policja Hamburg (s.) 7.05
Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 8.15
M.A.S.H. (s.) 9.05 Napisła: morder-
stwo (s.) 10.05 Policja Hamburg
(s.) 11.05 Julie Lescaut (s.) 13.10
Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Siska (s.)
15.25 Castle (s.) 16.25 Komisarz Rex
(s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości
18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiado-
mości, wiadomości kryminalne 19.55
VIP wiadomości 20.15 Powroty do
domu (s.) 21.30 Top Star magazyn
22.40 Ferajna 23.25 American Pie II
(film) 1.35 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

WSPOMNIENIA

Dnia 2. 5. przypadła 93. rocznica urodzin naszej Mamy
śp. ZOFII DWOROKOWEJ
ze Stonawy, zaś 21. 4. 2014 upłynęła 7. rocznica Jej śmierci. Tych, którzy Ją znali i szanowali, prosimy o chwilę wspomnień. RK-072

 Dnia 3. 5. 2014 mija 30. rocznica śmierci
śp. ANNY DZIADEK
z Wędryni. O chwilę wspomnień prosi syn z rodziną. GL-248

*Kto kochał – nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.*
 Dziś, 3. 5. 2014, obchodziliśmy 100 lat nasz Kochany Ojciec, Teść i Dziadek
śp. EUGENIUSZ KOCH
z Czeskiego Cieszyna. Byłemu zduna, gracza piłki nożnej „Polonia Karwina” i „Eska Karwina”. W październiku też minie 100 lat, kiedy zginął w czasie I wojny światowej Jego Ojciec
śp. HENRYK KOCH
rodak z Karwiny-Kopalni. O chwilę wspomnień proszą syn Beno, synowa Dąśa, wnuki Bogdan i Wojtek. AD-038

 Dnia 3. 5. 2014 mija pierwsza rocznica śmierci naszej Kochanej
śp. OLGII KOŻUSZNIKOWEJ
z Hawierzowa. O chwilę wspomnień prosi rodzina. GL-236

Kto w pamięci i w sercach żyje nie umiera.
 Dnia 2 maja 2014 obchodziliby 60. urodziny Kochana Córka
śp. JADWIGA NASTULCZYK
z Karwiny, zaś 6. 5. 2014 minie 3. rocznica Jej śmierci.
 5. 5. 2014 przypomnimy sobie 1. rocznicę śmierci Męża
śp. WŁADYSŁAWA KUPCZYKA
O chwilę wspomnień proszą żona i syn z rodziną. RK-074

CO W TEATRZE

SCENA „BAJKA” – CZ. CIESZYN: Długi, Szeroki i Bystrooki (3, godz. 16.00; 5, godz. 8.30, 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Lego przygoda (3, 4, godz. 15.30); Niezgodna (3, 4, godz. 17.30); Něžné vlny (3, 4, godz. 18.00); Noe (3, 4, godz. 20.00); Jedna za všechny (3, 4, godz. 20.30); Detektyw Down (5, godz. 18.00, 20.30); **KARWINA – Centrum:** Rio 2 (3, 4, godz. 15.00); Kryjówka (3, godz. 17.30, 4, godz. 20.00); Jedna za všechny (3, godz. 20.00); Kapitan Ameryka: Zimowy żołnierz (4, 5, godz. 17.15); Sametová teroristé (5, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Klopsiki i inne zjawiska pogodowe (3, 4, godz. 15.30); Kobieta w ukryciu (3, 4, godz. 17.30); 72 godziny (3, 4, godz. 20.00); Pompeje (5, godz. 17.30); Ten niezręczny moment (5, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Klauni (3, godz. 10.30); Mężczyzna niepotrzebny! (3, godz. 13.00); Sametová teroristé (3, godz. 15.30); Krásno (3, godz. 18.00); Kauza Cervanová (3, godz. 21.00); Láaska, soudruhu (3, godz. 23.00); Palace

hotel (4, godz. 10.00); Colette (4, godz. 12.00); Hany (4, godz. 15.00); Zázrak (4, godz. 17.30). Wałęsa – człowiek z nadziei (4, godz. 19.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na popołudniowe sportowe, które odbędą się w środę 7. 5. o godz. 15.00 w Domu PZKO. **CZ. CIESZYN** – PTA Ars Musica oraz Centrum Pedagogiczne zapraszają na XX Przegląd Cieszyńskiej Pieśni Ludowej we wtorek 6. 5. o godz. 9.00 do „Strzelnicy” w Cz. Cieszynie. Wystąpi młodzież z polskich szkół na Zaozliu od przedszkoli po szkoły średnie.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” we wtorek 6. 5. o godz. 17.00. Wrażeniami z niezwykłej podróży pociągiem do Chin podzieli się Renata Kucia. **CZ. CIESZYN-OSIEDLE** – MK

W 10. i 13. rocznicę śmierci wspominamy naszych Kochanych Rodziców, Dziadków i Pradziadków

śp. KAROLA KWICZAŁE

zmarłego 3. 5. 2004

śp. MARIĘ KWICZAŁE

zmarłą 13. 5. 2001

Dziękujemy za Ich życie pełne miłości i służby. Córka Janina z rodziną. RK-075

 Dnia 4. 5. 2014 obchodziliby 80. urodziny nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek
śp. AUGUSTYN PALOWSKI
z Olbrachcic, który zmarł 4. 1. 2012. Z szacunkiem i miłością wspomina najbliższa rodzina. GL-243

*Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią im się płaci.*
Wisława Szymborska
Dnia 5. 5. 2014 minie druga rocznica, kiedy od nas na zawsze odszedł
śp. MUDr. BOGUSŁAW SKWARŁO
z Karwiny-Darkowa. Za chwilę życzliwych wspomnień dziękują żona, syn i córka z najbliższymi. RK-073

 Wczoraj minęło 20 lat, kiedy na zawsze opuściła nas
śp. JULIA WACŁAWEK
O chwilę wspomnień i krótką modlitwę proszą najbliżsi. GL-249

W dniu 1 maja upłynęła dwudziesta rocznica, gdy nas nagle opuściła
śp. WANDA WRONKOWA
O chwilę cichych wspomnień proszą córka i syn z rodzinami. GL-247

NEKROLOGI

 *Non omnis moriar
Nie ma Go z nami,
ale zawsze pozostanie
w naszych myślach.*
W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 27. 4. 2014 roku zmarł w wieku niespełna 80 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Szwagier, Wujek
śp. BRONISŁAW SEMBOL
z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 5. 5. br. o godz. 15.00 z kaplicy cmentarnej w Czeskim Cieszynie przy ul. Cmentarnej. Zasmucona rodzina. GL-244

PZKO zaprasza na wycieczkę do Żywca, która odbędzie się w sobotę 17. 5. Odjazd o godz. 7.30 sprzed teatru. W programie zwiedzanie miasta, muzeum piwa (25 zł), park miniatur, góra Żar (kolejka 12 zł). Zgłoszenia z zaliczką 100 kc dorosli, 50 kc dzieci przyjmuje L. Branny, Komeńskiego 8, tel. 558 746 155 lub 728 037 610, do 10. 5.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza na całonocną wycieczkę autobusową na festiwal folkloru w Strażnicy w celu m.in. obejrzenia występu naszego zespołu. Wyjazd w sobotę 28. 6. w godzinach porannych. Zainteresowanych prosimy o zgłaszanie rezerwacji u pani Smiłowskiej w godzinach otwarcia biblioteki, tzn. w poniedziałki i środy od 12.00 do 17.00 osobiście lub pod nr. tel. +420 724 576 527.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 6. 5. o godz. 15.30.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza na „Palenie czarownic” – okolicznościowy festynek w sobotę 3. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Program, bufet, atrakcje zapewnione

MIEDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY PZKO – Zaprasza na kolejne spotkanie, które odbędzie się w czwartek 15. 5. o godz. 17.00 w auli Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie. Prelegentem będzie MUDr. Tomasz Utikał, a relacja pt. „Afryka oczyma lekarza”. **PTTS „BŚ”** – Zaprasza na wycieczkę na Małą Czantorię, która odbędzie się we wtorek 6. 5. Odjazd autobusu z Cieszyna – Celma o godz. 8.01 na przystanek Ustroń – Centrum. Prosimy zabrać dowód osobisty

sty i złotówki. inf. tel. 558 995 569, 604 879 793, www.ptts-beskidslaski.cz.

UWAGA! – Spotkanie absolwentów Gimnazjum z lat 1971 i 1972, klasy ABC, odbędzie się 6. 6. o godz. 16.00 w Restauracji „Max” w Cz. Cieszynie.

WĘDRYŃIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 6. 5. o godz. 15.00 w „Czytelni”. W programie prelekcja mgr Michała Szczotki na temat: „Jan Karski – kurier władz Polskiego Państwa Podziemnego”.

▲ Zespół Teatralny im. Jerzego Cieniasty MK PZKO zaprasza miłośników teatru i sympatyków na spektakl pt. „Pocztówki z Europy” w reżyserii Janusza Ondraszka, który odbędzie się 10. 5. i 11. 5. o godz. 18.00 w „Czytelni”.

OFERTY

SPRZEDAM LUB WYNAJME mieszkanie spółdzielcze 2+1 przy ul. Śląskiej w Cz. Cieszynie, tel. 732 317 923. GL-246

CZYSZCZENIE STUDNI, tel. 605 929 616. GL-166

FOLWARCZNA, ŻUKÓW D. oferuje kurki 13-15 tyg. i indyki. Tel. 731 610 830. AD-039

MALOWANIE DACHÓW, skrobienie, 3 x lakier, 120 kc/m² z farbą. Balicki, 732 383 700, 558 742 469. GL-184

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-097

KONCERTY

BYSTRZYCA – Luteranski Kościół Ewang. A.W. zaprasza na koncert chórów, który odbędzie się w niedzielę 4. 5. o godz. 16.00 w tutejszym kościele.

CZ. CIESZYN – Podstawowa Szkoła Artystyczna im. Pawła Kaleyty zaprasza na koncert nauczycieli i uczniów 7. 5. o godz. 17.00 do kościoła ewangelickiego Na Rozwoju.

WYSTAWY

BYSTRZYCA – Luteranski Ewangelicki Kościół A. W. zaprasza na wystawę fotografii pt. „Jerozolimskie święto Świąt”. Wystawa potrwa do 4. 5. w Centrum LEKAW w Bystrzycy.

KARWINA-FRYSZTAT, KC „Agape”, Rynek Masaryka: do 22. 5. wystawa obrazów Anny Piskiewicz pt. „Pejzaże i kwiaty”.

CZESKI CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, Komeńskiego 4: do 16. 5. wystawa pt. „Z Adamowem dżichty. O życiu i twórczości Adama Wawrosza”. Czynna w dni powszednie 8.00-15.00.

Kamieniarstwo WRZOS

Z SERCA WIELKIE RZECZY

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej
WYJĄTKOWA OFERTA I PROFESJONALIZM
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479,

+48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Golezów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

Kolejna akcja charytatywna Karwiny

1 maja to nie tylko święto zakochanych albo święto pracy. Kombinacji jest znacznie więcej. Pierwszy dzień maja może być spokojnie traktowany jako święto zakochanych w pracy, bądź też zakochanych w futbolowce. W rozegranych w tym dniu zaolziańskich derbach Trzyńca z Karwiną ze zwycięstwa radowali się piłkarze spod Jaworowego. Karwina przegrała drugi z rzędu mecz z zespołem z dolnych rejonów tabeli. W weekend podopieczni trenera Josefa Mazury skompromitowali się ze Zlinem. W środku tygodnia walczono również na innych boiskach. W trzeciej lidze remisem zakończył się pojedynek pomiędzy rezerwami Zlina a Slavią Orłowa.

FNL

TRZYŃCIEC - KARWINA 3:2

Do przerwy: 2:1. Bramki: 1. Haša, 45. Gulajev, 69. Ceplák - 37. Gonda, 79. Kurušta. Trzyńcic: Pa-leček - Lisický, Vomáčka (46. Motyčka), Čelústka, Kubán - Malíř, Hupka, Málek (74. Wojnar), Ceplák - Gulajev, Haša (90. Dedič). Karwina: Pindroch - Mikula, Ofori, Koutný, O. Cverna (68. Svatonský) - Fiala, Vaněk (82. Puchel), Gonda, Eismann - Juřena, Halaška (74. Kurušta).

Więcej takich bramkostrzelnych derbów, chciałoby się rzec. Z drugiej jednak strony na losach rozegranej awansu 25. kolejki FNL zaważyły błędy arbitrow, przede wszystkim zaś nieuzyany gol Vaňka po domniemanym sfaulowaniu trzyńcickiego golkipera. Karwiniacy rozpoczęli spotkanie w podobnym stylu, jak poprzednie ze Zlinem. Pierwszego gola stracili już w pierwszych sekundach meczu po fatalnym błędzie obrony. - Myślałem, że gorzej już być nie może. A jednak - skomentował feralny dla swojej drużyny początek derbów trener Karwiny, Josef Mazura. - Szczęście, że zespół szybko wziął się w garść i przycisnął gospodarzy na ich własną połowę. Z tego też procentował Gonda, który wyrównał na 1:1 - podkreślił karwiński szkoleniowiec. Trzyńcicanie tuż przed zejściem do szatni ponownie objęli prowadzenie. Z karnego trafił Gulajev.

- Futbol to nie tylko piękne gole, ale też błędy, z których powstają właśnie bramkowe sytuacje. Goście dwukrotnie skisowali, w dużym stopniu ułatwiając nam zadanie - stwierdził na konferencji prasowej po meczu Karel Kula, trener i zarazem dyrektor sportowy FK Fotbal Trzyńcic. Podbeskidzki klub powoli wychodzi z niewralgicznej strefy tabeli w spokojniejsze rejony drugiej ligi. Karwiniacy, którzy pomimo przewagi zdołali na Lešnej strzelić tylko dwie bramki, przed weekendem zajmowali piątą pozycję w tabeli. Ale może

Fot. PETR RUBAL

Trzyńcicki napastnik Haša w pojedynku z karwińskim pomocnikiem Gondą.

być gorzej, bo aż trzy kluby - Ujście nad Łabą, Sokolov i Varnsdorf - są w stanie w ten weekend przeskoczyć Karwinę w tabeli.

Lokaty: 1. Hradec Kralowej 48, 2. Tábor 48, 3. Cz. Budziejowice 46, ... 5. Karwina 37, 10. Trzyńcic 30 pkt.

MŚLF

ZLIN B - ORŁOWA 1:1

Do przerwy: 0:1. Bramki: 75. Holík - 42. Tomáš. Orłowa: Szarowski - Sporysz, Kaizar, Skoupy,

Janso - Vlč, Vybíral, Puškáč, Kašša - Urban (78. Kopel), Tomáš (88. Klimas).

Slavia dominowała w pierwszej połowie, gospodarze z kolei w drugiej odsonie. Zasłużony remis wystrzelili swoim zespołom Tomáš (po długiej wrzutce z autu) oraz Holík (z rzutu wolnego). Już dziś o godz. 10.15 orłowianie podejmują ósmy w tabeli Uniczów.

Lokaty: 1. Olomunec B 44, 2. Opawa 44, 3. Prościejów 42, ... 10. Orłowa 27 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Martin Růžička graczem Traktoru Czeljabińsk

Kibice jeszcze nie zdążyli ochłonać po tegorocznym playoffs Tipsport Ekstraligi hokeja (mistrzowski tytuł trafił do Zlina - przyp. autor), a w Trzyńcu już szykują namacalne zmiany w kadrze na nowy sezon 2014/2015. Najważniejszą zmianą to brak elitarnego napastnika Martina Růžički, który przyjął ofertę ze strony rosyjskiego klubu Traktor Czeljabińsk. Pod Jaworowym zameldują się w maju czterej nowi zawodnicy i to nie koniec wzmocnień kadrowych przed startem sezonu, który Stalownicy zaliczą już w nowej Werk Arenie.

Fot. ARC
Martin Růžička

Z fińskiego klubu Ässät Pori przychodzi 29-letni napastnik Kamil Kreps, z fińskiej ekstraklasy rekrutuje się też 31-letni napastnik Tomáš Plíhal. Doświadczony hokeista ubiegły sezon spędził w barwach wicemistrza Finlandii, drużyny Tappara Tampere. Do grona młodych, utalentowanych graczy, zalicza się z kolei 22-letni Lukáš Žejdl, który pod Jaworowy trafił ze Slavii Praga. Linię obrony wzmocni kolejny utalentowany hokeista młodej generacji - 21-letni Milan Doudera z Kladna. - Rycerze w tym sezonie spadli

do I ligi, ale talent Milana Doudera zasługuje na kontynuację w gronie ekstraligowców - uważa Martin Stebel, hokejowy ekspert, dziennikarz oficjalnej strony internetowej trzyńcickiego klubu. Do Trzyńca przechodzi również 16-letni Lukáš Doudera, który zdaniem fachowców w przyszłości może zawojować ekstraligowe lodowiska.

Trzyńcicanie rozpoczynają przygotowania do nowego sezonu 11 maja. Tradycyjnie na początek zaliczą ostre, kondycyjne zgrupowanie w Niskich Tatrach. (jb)

RADEK ŠTĚPÁNEK DLA »GL«:

Każdy rywal jest wymagający

W Ostrawie trwa tenisowy turniej Prosperita Open. Do grona głównych faworytów zaliczany był Radek Štěpánek, który wczoraj w ćwierćfinale przegrał z rozstawionym z numerem 8 Rosjaninem Andrejem Kuznecowem 6:1, 4:6, 6:7 (10:12).

Wcześniej Radek Štěpánek gładko pokonał 25-letniego Jakuba Lustyka 6:3, 6:0. W rozmowie z „Głosem Ludu” urodzony w Karwinie tenisista przyznał, że nawet ranga Challenger ostrawskiego turnieju zmusza go do zachowania ostrożności. - We współczesnym tenisie nie ma łatwych przeciwników. Każdy rywal jest wymagający. Nawet tu,

w zawodach klasy Challenger, trzeba się liczyć z tym, że nikt z tych chłopaków nie sprzeda tanio skóry - powiedział nam Štěpánek, który jest jedynym zawodnikiem należącym do elitarniej 50 rankingu ATP grającym w ostrawskim turnieju.

Turniej przyciąga na korty w Parku Komeńskiego tłumy widzów kibicujących głównie zawodnikom z krawędzi pierwszej i drugiej setki rankingu ATP. - W Ostrawie czuję się znakomicie. To jeden z moich ulubionych przystanków w sezonie - zdradził nam Miloslav Mečíř mł., syn legendarnego słowackiego tenisisty. (jb)

Fot. JANUSZ BITTMAR

Radek Štěpánek podczas meczu na tegorocznym Prosperita Open.

W SKRÓCIE

SZCZEGÓLNY MECZ DLA LEWANDOWSKIEGO. Dzisiejszy mecz Borussia Dortmund z Hoffenheim będzie szczególny dla Roberta Lewandowskiego. Polski napastnik pożegna się z fanami BVB na Signal Iduna Park przed przenosinami do Bayernu Monachium. Ostatnie dwa mecze sezonu Borussia rozegra w Berlinie. Przypomnijmy, iż Lewandowski podpisał z mistrzem Niemiec kontrakt do 30 czerwca 2019 roku. Ma przez ten czas zarobić 60 mln euro.

MILIK WYPOŻYCZONY DO AJAKSU. Arkadiusz Milik w letnim okienku transferowym zostanie wypożyczony z Bayeru Leverkusen do Ajaksu Amsterdam - czytamy na łamach „Bild”. Obecnie reprezentant Polski jest na wypożyczeniu FC Augsburg. W obecnym sezonie Bundesligi Arkadiusz Milik raczej nie zachwyci. Włodarze Leverkusen mają więc nadzieję, że Polak będzie się rozwijał prężnie w innym klubie.

ATP W OEIRAS: KUBOT ZA BURTĄ. Łukasz Kubot przegrał z Argentyńczykiem Carlosem Berlocq 4:6, 3:6 w drugiej rundzie (1/8 finału) turnieju tenisowego ATP Tour na kortach ziemnych w Oeiras (pula nagród 426 605 euro). W Oeiras rywalizowali także debiści Mariusz Fyrstenberg i Marcin Matkowski. W środę ulegli jednak hiszpańsko-austriackiemu duetowi Guillermo Garcia-Lopez i Philipp Oswald.

(Opr. jb)

NASZA OFERTA

PIĘKA NOŻNA - I LIGA: Olomunec - Ostrawa (poniedziałek, 18.00). **MŚLF:** Orłowa - Uniczów (dziś, 10.15). **DYWIZJA:** Mohelnice - Karwina B (dziś, 16.30), Hawierzów - Brumow (jutro, 10.15), Szumperk - L. Piotrowice (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Dzieńmorowice - Petrzkowice, Wędrzyna - Brdilčná (dziś, 16.30), Bogumin - Karniów (jutro, 16.30). **I A KLASA:** ČSAD Hawierzów - Szonów, Lutynia Dolna - Wracimów (dziś, 16.30), Frensztat - Bystrzyca, Raszkowice - Stonawa, Olbrachcice - Veřovice (jutro, 16.30). **I B KLASA:** Sucha Górna - Gródek, Mosty - Fryczowice (dziś, 16.30), Piossek - Starzicz, I. Piotrowice - Gnojnik, Nydek - Dobra, Jabłonków - Luczina (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO - gr. A:** TJ Pietwałd - Wierzniovice, Sn Orłowa - Dąbrowa, Żuków Górny - Łąki, Cierlicko - Sł. Rychwałd (dziś, 16.30), L. Piotrowice B - Sl. Orłowa B (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO - gr. B:** B. Rychwałd - Sn Hawierzów, Zabłocie - Bogumin B (dziś, 16.30), G. Błędowice - F. Orłowa (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU FRYDEK-MISTEK:** Baszka - Bukowiec (dziś, 16.30), Śmiłowice - Janowice, Niebory - Noszowice (jutro, 16.30).

KOLARSTWO SZOSOWE - GRACJA ORŁOWA: 2. etap Lichnow - Lichnow (110 km, dziś od 11.00), 3. etap Orłowa (100,2 km, jutro, 10.00).

TENIS - PROSPERITA OPEN: dziś i jutro na kortach w Parku Komeńskiego w Ostrawie (od 13.00). (jb)